

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: zarządzanie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Łódzki
Filia w Tomaszowie Mazowieckim

Data przeprowadzenia wizytacji: 13-14 maja 2025 r.

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
Źródło: raport samooceny	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	24
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	44
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	48
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	52
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	54
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	56
5. Załączniki:	66
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	66
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	66

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	71
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____	71
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	75
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	88
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	88
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	94

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Bożena Kaczmarska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Witold Kowal, ekspert PKA
2. dr hab. Wiesław Ciechomski, ekspert PKA
3. Paweł Glaser, ekspert z grona pracodawców
4. Jakub Mazur, ekspert z grona studentów
5. Agnieszka Kubacka, sekretarz zespołu

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku zarządzanie prowadzonym na Uniwersytecie Łódzkim (dalej również UŁ) w filii w Tomaszowie Mazowieckim (dalej również filia) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej również: PKA, Komisja) w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Poprzednia ocena odbyła się w roku akademickim 2021/2022 i zakończyła się Uchwałą nr 880/2022 Prezydium PKA z dnia 6 października 2022 r. z oceną pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat. Prezydium PKA zobowiązało Uczelnię do realizacji zaleceń w odniesieniu do kryterium 1, 2, 4, 5, 6 oraz 10.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny, raport zespołu oceniającego został zaś opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych i dyplomowych, a także spotkań przeprowadzonych z Władzami Uczelni, studentami, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ocenianego kierunku, a także wizytacji bazy dydaktycznej i hospitacji zajęć dydaktycznych.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zarządzaniu i jakości	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 181 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godz. dydaktycznych, 6 miesięcy/ 24 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	logistyka i rachunkowość, zarządzanie finansami	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	63	74
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1300	911
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90 ECTS	74 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	78 ECTS	78 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	59 ECTS	59 ECTS

Źródło: raport samooceny

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium częściowo spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek zarządzanie prowadzony jest w Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim na poziomie studiów I stopnia, w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, i jest kierunkiem o profilu praktycznym. Kierunek ten znajduje się w ofercie kształcenia Filii UŁ od roku 2010, kiedy to został powołany na mocy Uchwały nr 242 Senatu UŁ podjętej w dniu 20 września 2010 r. Jednostką organizacyjną Uczelni odpowiedzialną za realizację studiów na kierunku zarządzanie jest Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim, w ramach której Katedra Badań Regionalnych zajmuje się formułowaniem koncepcji kierunku. Należy zwrócić uwagę, iż w ofercie Uniwersytetu Łódzkiego realizowane są dwa kierunki o takiej samej nazwie (tj. zarządzanie), które realizowane są na Wydziale Zarządzania oraz w Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim. Wyróżnikiem kierunku realizowanego w Filii w Tomaszowie Mazowieckim jest skierowanie jego oferty do lokalnej młodzieży, zainteresowanej rozwojem zawodowym oraz intelektualnym.

Głównym celem kształcenia na kierunku jest wyposażenie absolwenta w wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne, umożliwiające samodzielne podejmowanie decyzji czy działań w zakresie organizacyjnych, technicznych, ekonomicznych oraz społecznych aspektów zarządzania. Zakłada się, iż uzyska on wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju działalności gospodarczej, pozna nowoczesne informatyczne systemy zarządzania oraz narzędzia informatyczne wykorzystywane w organizacjach i procesach zarządzania. Absolwent zdobędzie też wiadomości o innowacjach potrzebnych do funkcjonowania organizacji (komercyjnych i niekomercyjnych) na konkurencyjnym rynku.

W ramach koncepcji kierunku zakłada się, iż absolwent będzie potrafił ustalić dysfunkcyjne obszary funkcjonowania organizacji i zaproponować oraz wdrożyć odpowiednie rozwiązanie. Dzięki poznanim metodom i technikom zarządzania, będzie w stanie podjąć indywidualną działalność gospodarczą i rozwiązać pojawiające się problemy na etapie tworzenia jak i rozwoju własnego biznesu. Zakłada się również, iż będzie gotów wykorzystać nowoczesne narzędzia informatyczne w miejscu pracy.

W programie kierunku przewiduje się kształcenie w zakresie dwóch specjalności, tj. *logistyka* oraz *rachunkowość i zarządzanie finansami*, które są uruchamiane w ramach kolejnych toków kształcenia. W przeszłości studentom kierunku oferowana była jeszcze jedna specjalność, tj. *zarządzanie obszarami wiejskimi*, która została wycofana z oferty kierunku w roku akademickim 2024/2025. Powodem rezygnacji ze specjalności *zarządzanie obszarami wiejskimi* był brak zainteresowania studentów, którego przejawem był brak wyboru tej specjalności w latach 2022/2023 i 2023/2024.

Dokumentami stanowiącymi punkt odniesienia do oceny realizacji kształcenia na kierunku są strategia uczelniana (tj. Strategia Uniwersytetu Łódzkiego 2021-2030) oraz strategia rozwoju Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim (zatwierdzona Uchwałą Rady Wydziału Filii UŁ nr 2 z dnia 29.05.2020 r.). Zgodnie z przyjętą Strategią, Uniwersytet Łódzki "chce być centrum nowoczesnego kształcenia: dostarczającym aktualnej wiedzy, jednocześnie uczącym krytycznego myślenia oraz rozwijającym ciekawość i odpowiedzialność społeczną studentów; budującym kompetencje studentów umożliwiające im dobry start na rynku pracy, a także wzmacniające w nich chęć dalszej nauki i poszukiwania prawdy przez całe życie; kreującym postawy obywatelskie i prospołeczne wśród

studentów, a także potrzebę kontaktu z kulturą i sztuką; wpajającym zasady zrównoważonego rozwoju i uwrażliwiającym na problematykę ochrony środowiska oraz czerpiącym ze współczesnych osiągnięć dydaktyk przedmiotowych oraz wykorzystującym i doskonalącym nowoczesne metody i narzędzia kształcenia”. W tej perspektywie strategicznej lokuje się strategia Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim, która swój cel funkcjonowania upatruje w stworzeniu jednostki o profilu dydaktycznym, nakierowanej na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych społeczności lokalnej, a oferta edukacyjna Filii powinna odpowiadać specyficznym potrzebom mieszkańców obszarów pozametropolitalnych poszukujących możliwości zdobycia lub uzupełnienia wykształcenia o charakterze praktycznym.

Przyjętą koncepcję i cele kształcenia na kierunku zarządzanie należy uznać za spójne ze Strategią UŁ w zakresie budowania kompetencji studentów umożliwiające im start na rynku pracy. W odniesieniu do Strategii rozwoju Filii, spójność koncepcji kierunku należy upatrywać w nakierowaniu na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych społeczności lokalnej, w tym wypadku społeczności Tomaszowa Mazowieckiego. Analiza dokumentacji oraz spotkanie z przedstawiciela otoczenia społeczno-gospodarczego pozwalają zauważyć, iż kierunek zarządzania, a zwłaszcza oferowane w ramach niego specjalności, tj. logistyka oraz rachunkowość i zarządzanie finansami, odpowiadają specyfice lokalnego rynku pracy, który wyróżnia się zapotrzebowaniem na pracowników sektora logistycznego (w regionie obserwuje się rozwój przedsiębiorstw świadczących usługi logistyczne) oraz rachunkowości. Mając na względzie to, iż logistyka oraz rachunkowość i zarządzanie finansami często stanowią osobne kierunki studiów, należy zwrócić uwagę, iż w ofercie kierunku zarządzanie brakuje specjalności związanej ściśle z zarządzaniem, a to stworzyłoby podstawę do rozwoju bardziej specjalistycznej edukacji w obszarze samego zarządzania. W obecnej ofercie dydaktycznej problematyka zarządzania stanowi treść zajęć ogólnych, a w ramach zajęć specjalnościowych rozwijane są treści związane z logistyką oraz rachunkowością i zarządzaniem finansami.

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie zakłada jego przyporządkowanie do jednej dyscypliny naukowej jako wiodącej, tj. nauki o zarządzaniu i jakości (w 100%). Takie przyporządkowanie kierunku do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, jest poprawne. Należy jednak zwrócić uwagę, iż ze względu na specyfikę oferowanych specjalizacji uzasadnione mogłoby być częściowe przyporządkowanie kierunku do innych dyscyplin, np. ekonomii i finansów jako dyscypliny uzupełniającej, z racji treści uzupełniających zajęcia specjalnościowe.

W koncepcji i celach kształcenia na kierunku zarządzanie uwzględniono postęp w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej głównie w rozwoju oferty zajęć w ramach specjalności, gdzie zaplanowane zostały liczne zajęcia, które rozwijają treści kształcenia przypisane tym specjalnościom.

Filia przedstawiła dowody na to, że koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności zawodowego rynku pracy. Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim ściśle współpracowała z Urzędem Miasta oraz pracodawcami, którzy dostarczają istotnych danych dotyczących zawodowego rynku pracy w Tomaszowie Mazowieckim i okolicach. W kształtowaniu i modyfikowaniu koncepcji kształcenia na kierunku zarządzanie uczestniczą zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni, którzy opiniują i rekomendują zmiany dokonywane w planach studiów. Działania te polegają na włączeniu do procesu kształtowania programu kierunku, oprócz przedstawicieli otoczenia społecznego, także studentów i nauczycieli akademickich. Odbywa się to w ramach Rady Programowej oraz poprzez ankiety oceniające poszczególne zajęcia oraz ankiety na temat jakości kształcenia i przydatności studiów na rynku pracy.

Uczelnia uwzględnia także w programie studiów na ocenianym kierunku kształcenie z wykorzystaniem metod i technik e-learningowych oraz zapewnia odpowiednie wsparcie i przygotowanie w tym zakresie. Kwestie te są regulowane zarządzeniami rektora UŁ (tj. Zarządzenie nr 69 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 23.01.2018 r. oraz Zarządzenie nr 79 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 13.01.2021 r.).³

Obowiązujące dla kierunku zarządzanie efekty uczenia się zostały zatwierdzone Uchwałą nr 500 Senatu UŁ z 15 maja 2023 r. W czasie wizytacji zespołu PKA Senat UŁ uchwalił nowy program studiów, obowiązujący dla toku studiów rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026 (Uchwałą nr 129 Senatu UŁ z 13 maja 2025 r.). W ramach sformułowanej koncepcji kierunku określono m.in. profil kierunku, cele kształcenia, efekty uczenia się, plan studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz sylabusy zajęć. Oceniany kierunek jest realizowany na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) i ma profil praktyczny. Zasadniczym celem kierunku jest wyposażenie absolwenta w wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne, umożliwiające samodzielne podejmowanie decyzji czy działań w zakresie organizacyjnych, technicznych, ekonomicznych oraz społecznych aspektów zarządzania. Zakłada się, iż uzyska on wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju działalności gospodarczej, pozna nowoczesne informatyczne systemy zarządzania oraz narzędzia informatyczne wykorzystywane w organizacjach i procesach zarządzania. Jak można zauważyć, akcent w zakresie kształcenia na kierunku jest skoncentrowany na efekty uczenia związane z wiedzą oraz umiejętnościami praktycznymi, uzupełnioną o wykorzystanie narzędzi informatycznych. Dla tak określonego celu kształcenia sformułowanych zostało 35 efektów uczenia się (w tym 14 efektów w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych). Porównanie charakterystyk efektów uczenia się z aktualnego programu kierunku z programem kierunku zatwierdzonym w 2021 r. (Uchwała nr 235 Senatu UŁ z 18.06.2021 r.) pozwala zauważyć, iż dokonane zmiany w charakterystykach efektów uczenia się zostały dokonane zgodnie z zaleceniami zawartymi w Raporcie zespołu wizytującego PKA z 2022 r. Wprowadzone korekty dotyczyły dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się do opisu charakterystyk drugiego stopnia ujętych w PRK oraz uzupełnienia o brakujące efekty uczenia się w sylabusach zajęć.

Analiza efektów uczenia się pozwala zauważyć, iż w zakresie wiedzy sformułowane zostały efekty na poziomie wiedzy generalnej i kontekstowej zawierającej się w dyscyplinie, do której przypisany został kierunek zarządzanie (tj. dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości) oraz właściwie dla studiów I stopnia zaakcentowany został poziom głębi wiedzy (np. 12Z-1P_W01, 12Z-1P_W02, 12Z-1P_W03, 12Z-1P_W05, 12 Z-1P_W07, 12Z-1P_W08, 12Z-1P_W09). W przypadku efektu 12ZT-1P_W14 brakuje zaakcentowania głębi wiedzy, co jest istotne w kontekście I stopnia studiów (tj. PRK dla Poziomu 6). W zakresie charakterystyk wiedzy kontekstowej uwzględnione zostały uwarunkowanie działalności zawodowej (np. 12Z-1P_W03, 12Z-1P_W08) oraz zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości (12Z-1P_W11). W ramach charakterystyk efektów wiedzy zaakcentowane zostało, zgodnie z wytycznymi w zakresie profilu praktycznego, praktyczne wykorzystanie tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem (12Z-1P_W06, 12Z-1P_W11, 12ZT-1P_W13).

W charakterystyk umiejętności sformułowanych zostało 14 efektów, w tym 12 efektów kategorii wykorzystania wiedzy (P6S_UW), 3 komunikowania się (P6S_UK), 4 organizacji pracy (P6S_UO) oraz 1 uczenia się (P6S_UU). Analiza treści efektów uczenia wskazanych jako charakterystyki umiejętności pozwala zauważyć, iż w zakresie wykorzystania wiedzy uwzględnione zostały wymagane charakterystyki, tj. formułowania i rozwiązywania typowych problemów, w tym zadań typowych dla działalności zawodowej (np. 12Z-1P_U03, 12Z-1P_U05, 12Z-1P_U08), doboru właściwych źródeł i

informacji (np. 12Z-1P_U03) oraz doboru i stosowania właściwych metod i narzędzi (np. 12Z-1P_U03, 12Z-1P_U07). W zakresie umiejętności komunikowania się uwzględniono umiejętności komunikowania się z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii (12Z-1P_U10, 12Z-1P_U11), przedstawiania własnych opinii (12Z-1P_U11) oraz posługiwania się j. obcym na wymaganym poziomie B2 (12Z-1P_U12). W przypadku pozostałych umiejętności sformułowane zostały efekty odnoszące się do pracy w zespole (12Z-1P_U14) oraz własnego uczenia się (12Z-1P_U13). Zdecydowana większość efektów odnoszących się do umiejętności absolwenta została scharakteryzowana pod kątem profilu zawodowego kierunku, tj. funkcjonowania organizacji oraz zarządzania organizacją.

W grupie charakterystyk odnoszących się do kompetencji społecznych zostało sformułowanych 5 efektów uczenia się, które zostały zaklasyfikowane do trzech wymaganych kategorii. Analiza tej kategorii efektów uczenia się pozwala zidentyfikować charakterystyki kompetencji odnoszące się do uznawania znaczenia wiedzy (12Z-1P_K04), jej krytycznej oceny (12Z-1P_K01), wypełniania zobowiązań społecznych i działania na rzecz interesu publicznego (12Z-1P_K02), myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (12Z-1P_K05) oraz pełnienia ról zawodowych (12Z-1P_K03).

Analiza przedmiotowych efektów uczenia się, opisanych w kartach przedmiotów (sylabusach) pozwala zauważyć, iż w większości przypadków charakterystyki efektów uczenia się zostały oparte i powiązane z efektami kierunkowymi i stanowią uszczegółowione tych efektów na poziomie konkretnych zajęć. W przypadku pojedynczych zajęć daje się zauważyć braki, które polegają na braku charakterystyki kompetencji społecznych na poziomie zajęć (co dotyczy zajęć *zarządzanie jakością*). Warto ponadto zwrócić uwagę, iż w charakterystyce przedmiotowych efektów wiedzy daje się zauważyć liczne przypadki oznaczenia wiedzy jako podstawowej albo jako „podstawowe pojęcia” (dotyczy to 10 zajęć, np. *podstawy zarządzania, podstawy wiedzy o finansach, etyka w biznesie*). Ten problem daje się szczególnie zauważyć w zakresie zajęć specjalistycznych, które stanowią rozwinięcie treści programowych realizowanych w ramach zajęć kierunkowych, a w pojedynczych przypadkach zajęć stanowiących kontynuację zajęć realizowanych jako podstawowe (np. *logistyka miejska, organizacja rachunkowości, dokumentacja i plan kont, rynek kapitałowy, rachunek kosztów i elementy rachunkowości zarządcze, logistyka magazynowania i zarządzania zapasami*).

Analiza całości efektów uczenia się pozwala uznać, iż opisane charakterystyki są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, a także stanem praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwego dla ocenianego kierunku. Opisane efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Sformułowane efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
-----	---	---------------------------	--

1.	Część kierunkowych efektów uczenia się została niepoprawnie sklasyfikowana, np. efekty są przyporządkowane do kategorii kompetencji społecznych, podczas gdy ich zapis wskazuje na kategorię umiejętności, np. 12Z-1P_K02, 2Z-1P_K05.	W ramach modyfikacji programu kierunku dokonano przeniesienia wymienionych efektów uczenia się z kategorii kompetencji społecznych do kategorii umiejętności jako efekt 12Z-1P_U14 (Potrafi aktywnie pracować w grupie, przyjmując w niej różne role (w tym przywódcze), adekwatnie określać priorytety realizowanych działań oraz przydzielać zadania odpowiednim członkom zespołu).	Zalecenie zrealizowane
2.	W części sylabusów występuje nieprawidłowe przyporządkowanie efektów uczenia się przypisanych do zajęć do odpowiednich kategorii (zakresów) efektów uczenia się opisanych w charakterystykach pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji.	Analiza kart przedmiotów pozwoliła zauważyć, iż aktualnie przedmiotowe efekty uczenia się są przyporządkowane do kierunkowych efektów uczenia się, zgodnie ze sformułowanym zaleceniem. W kartach przedmiotów, przy opisie przedmiotowych efektów uczenia się są oznaczone odniesienia (symbole) do efektów uczenia obowiązujących dla kierunku studiów.	Zalecenie zrealizowane
3	Opis zakładanych efektów uczenia się nie daje podstaw do przyporządkowania kierunku do dyscypliny geografia społeczno-gospodarcza, gdyż w opisie tym nie została uwzględniona wiedza i umiejętności z zakresu tej dyscypliny.	W ramach modyfikacji programu kierunku dokonano zmiany przy przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych. Obecnie kierunek zarządzanie jest w całości przyporządkowany do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Usunięte zostało przyporządkowanie kierunku do dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, co związane było z usunięciem specjalności zarządzanie obszarami wiejskimi. Rezygnacja z tej specjalności w ofercie programowej kierunku dokonana zostało w wyniku braku zainteresowania tą specjalnością.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Przyjęta koncepcja i cele kształcenia na kierunku zarządzanie dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym prowadzonym w Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim są zgodne z misją i strategią uczelni (tj. Uniwersytetu Łódzkiego) oraz strategią rozwoju Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim, polityką jakości, a także mieszczą się w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, a w szczególności nakierowaniu na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych społeczności lokalnej i zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W przedstawionym programie studiów uwzględniono również postęp w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów. Dla kierunku zarządzanie zostały sformułowane kierunkowe efekty uczenia się. Obowiązujące aktualnie efekty uczenia się zostały zaktualizowane w ramach programu kierunku obowiązującego od roku akademickiego 2023/2024 i zasadniczo są zgodne z obowiązującymi wymaganiami i dopowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Sformułowane dla kierunku zarządzanie efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, a także stanem praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwego dla ocenianego kierunku. Opis efektów uczenia się pozwala na stworzenie systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uzupełnienie oznaczenia głębi wiedzy dla efektu 12ZT-1P_W14.
2. Rekomenduje się dostosowanie przedmiotowych efektów uczenia się do charakterystyk efektów uczenia się obowiązujących na kierunku zarządzanie, w zakresie oznaczenia głębi wiedzy.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Obowiązujący w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim, aktualny program studiów kierunku zarządzanie został zatwierdzony Uchwałą nr 500 Senatu UŁ z 15 maja 2023 r. W czasie wizytacji kierunku uchwalony został nowy program studiów, który dotyczy toku studiów rozpoczynającego się od roku akademickiego 2025/2026 (Uchwała nr 129 Senatu UŁ z 13 maja 2025 r.). Program ten stanowi kontynuację dotychczasowej koncepcji kierunku studiów realizowanego w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim.

W zatwierdzanych programach studiów na rok 2023/2024 uwzględniono m.in. profil kierunku, cele kształcenia, efekty uczenia się, plan studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz karty przedmiotów (sylabusy). Przyjęty dla kierunku program studiów jest w niewielkim zakresie ustrukturyzowany i w przyjętej dokumentacji zawiera się w trzech grupach/moduły zajęć (poza praktykami zawodowymi), tj. zajęć realizowanych wspólnie dla kierunku studiów, moduł zajęć do wyboru oraz moduł zajęć przypisanych do specjalności (tzw. moduł specjalnościowy). Należy zwrócić uwagę, iż w dokumentacji kierunku zarządzanie funkcjonują dwa rodzaje kart przedmiotów, które charakteryzują się różną zawartością informacji o realizacji zajęć. W ramach programu studiów będącego przedmiotem uchwały Senat UŁ, jej zawartość stanowią uproszczone karty przedmiotów zawierające m.in. informację o liczbie godzin zajęć, formie zaliczenia (opisywana jedynie jako egzamin, zaliczenie lub zaliczenie na ocenę), liczbie punktów ECTS, przedmiotowych efektach uczenia się, a od 2025 r. także informacje o ogólnych treściach kształcenia. W dokumentacji Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim funkcjonują jeszcze bardziej rozbudowane karty przedmiotów, które zawierają m.in. dodatkowe informacje o kalkulacji obciążenia pracą studentów na zajęciach, literaturze przedmiotu, wykorzystywanych metodach dydaktycznych, kryteriach oceniania, metodach weryfikacji efektów uczenia się oraz szczegółowych treściach kształcenia. Te rozbudowane karty przedmiotów nie są przedmiotem uchwały Senatu UŁ, zatwierdzającej program studiów. W tym kontekście warto zwrócić uwagę, iż zgodnie z obowiązującymi regulacjami, przedmiotem programu studiów są m.in. sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia oraz łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Tych informacji nie zawierają karty przedmiotów stanowiące program kierunku zarządzanie zatwierdzany uchwałą Senat Uniwersytetu Łódzkiego.

Program 1 roku studiów obejmuje 13 zajęć, głównie z zakresu zarządzania (7 zajęć, w tym *podstawy zarządzania, podstawy marketingu, nauka o organizacji, zachowania organizacyjne, podstawy zarządzania zasobami ludzkimi*) oraz ekonomii i finansów (3 zajęcia z *mikroekonomii, podstawy wiedzy o finansach* oraz *podstawy rachunkowości*). Poza tym student 1. roku realizuje zajęcia z matematyki, prawa (tj. *elementy prawa*), informatyki (do wyboru, tj. *informatyka w zarządzaniu* lub *technologie informatyczne*) oraz zajęcia z modułu do wyboru. Na 2 roku program studiów obejmuje 16 zajęć (poza praktykami zawodowymi), w tym zajęcia z zarządzania (3 zajęcia, tj. *zarządzanie jakością, badania marketingowe, zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*), z finansów (2 zajęcia, tj. *statystyka opisowa, rachunkowość finansowa*) oraz zajęcia do wyboru (2 zajęcia), zajęcia specjalnościowe (6 zajęć), języka obcego (rozpoczynające się od semestru 3.), seminarium dyplomowe oraz wychowanie fizyczne (realizowane przez dwa semestry). Program studiów 3. roku obejmuje 9 zajęć, w tym zajęcia z zakresu, finansów (rynek kapitałowy), komunikacji międzykulturowej w biznesie, etyki w biznesie, zajęcia specjalnościowe (6 zajęć), języka obcego oraz seminarium dyplomowe. Oceniając całość programu na poziomie zajęć dla całego kierunku warto zwrócić uwagę, iż relatywnie niewiele jest zajęć związanych z technologiami informatycznymi i informacyjnymi w zarządzaniu, na dodatek, te zaplanowane, realizowane są w formule zajęć do wyboru.

Treści programowe związane ze specjalnościami obejmują dwa moduły związane ze specjalnością logistyka oraz rachunkowość i zarządzanie finansami. W każdym przypadku student realizuje w ciągu czterech semestrów 12 zajęć (po 3 zajęcia w semestrze). Treści programowe związane z tymi zajęciami są właściwe dla profilu specjalności i obejmują bardzo szczegółową wiedzę przypisaną tym specjalnościom (w przypadku specjalności logistyka są to m.in. *logistyka magazynowania i zarządzania*

zapasami, logistyka miejska, centra i klastry logistyczne, ekologistyka; w przypadku specjalności rachunkowość i zarządzanie finansami są to m.in. *zasady sporządzania sprawozdań finansowych, rachunek kosztów dla potrzeb wyceny bilansowej, rachunkowość podatkowa, rachunkowość bankowa*). Jak można zauważyć, treści specjalistyczne związane z kierunkiem zarządzanie są przypisane przede wszystkim logistyce oraz rachunkowości i zarządzaniu finansami.

W programie studiów, zajęcia do wyboru, obejmują poza zajęciami specjalnościowymi i seminariami licencjackim, obejmują 5 zajęć, tj. *technologie informatyczne, informatyka w zarządzaniu, uruchomienie biznesu, zarządzanie projektami* oraz *wybrane problemy zarządzania - case study*. Zajęcia te są realizowane w semestrach 2., 3. i 4. W ramach semestru 2. studenci dokonują wyboru jednego z dwóch zajęć (*technologie informatyczne* lub *informatyka w zarządzaniu*). Dość specyficzne są rozwiązania w zakresie pozostałych zajęć do wyboru. W semestrze 2. i 3. studenci kierunku dokonują wybory po jednym przedmiocie w semestrze, przy czym w ofercie znajdują się tylko dwa zajęcia, tj. *uruchomienie biznesu* oraz *zarządzanie projektami*. Praktycznie oznacza to, iż studenci realizują oba zajęcia, co w istocie nie stanowi dla nich wyboru. W przypadku semestru 4. studenci kierunku realizują zajęcia *wybrane problemy zarządzania - case study*. W tym przypadku przedmiotem wyboru studentów nie są zajęcia, a tematyka zajęć prezentowanych przez nauczyciela akademickiego. W przyjętych założeniach celem tych zajęć jest przedstawienie praktycznej wiedzy i umiejętności z zakresu zarządzania, wykorzystanej w konkretnym przypadku przez zaproszonych gości, przedstawicieli różnych instytucji i przedsiębiorstw, a studenci poznają szczegółowe rozwiązania problemów, metody zarządzania stosowane w różnych sytuacjach, w tym różnorodne sposoby reagowania na zmiany i sytuacje kryzysowe. W tym kontekście należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z obowiązującymi regulacjami, student dokonuje wyboru zajęć a nie tematyki tych zajęć. Analiza karty przedmiotu tych zajęć wskazuje, że ich tematyka jest tożsama z wcześniejszymi zajęciami (tj. *zarządzanie strategiczne, operacyjne, finansami i zasobami ludzkimi*), a elementem wyróżniającym są tylko studia przypadków. Przyjęte zatem rozwiązanie, dotyczące zajęć *wybrane problemy zarządzania - case study*, nie pozwala zakwalifikować tych zajęć do grupy zajęć do wyboru. Z drugiej strony, atrakcyjności treści tych zajęć oraz metody studium przypadku dla kierunku zarządzanie uzasadnia wprowadzenie tych zajęć jako obowiązkowych, a nie do wyboru.

Jak można zauważyć, treści programowe z zakresu nauki o zarządzaniu i jakości obejmuje dość podstawowy zakres zajęć, oparty głównie na zajęciach z zarządzania (tj. *podstawy zarządzania, nauka o organizacji, zachowania organizacyjne*) oraz zajęciach z zakresu marketingu (tj. *podstawy marketingu, badania marketingowe*), zarządzania zasobami ludzkimi, zarządzania finansami, ewentualnie informatyki w zarządzaniu (pod warunkiem, że studenci nie wybiorą zajęć *technologie informatyczne*). Mając na względzie przyjęty w Filii UŁ cel kształcenia na kierunku zarządzanie, jak już wspomniano relatywnie niewiele jest zajęć związanych z narzędziami informatycznymi wykorzystywanymi w organizacjach i procesach zarządzania, jak również brakuje w ofercie podstawowej zajęć poświęconych projektom i procesom w organizacji. Treści te realizowane są dopiero w ramach zajęć do wyboru lub zajęć specjalnościowych (np. *systemy informatyczne w logistyce, projektowanie procesów i systemów logistycznych, zarządzanie projektami UE*).

Analiza treści programowych pozwala zauważyć, iż na zajęciach, na 1 roku studiów, w największym zakresie realizowane są zajęcia właściwe dla nauk o zarządzaniu i jakości (w programie studiów do tej grupy można zakwalifikować 7 zajęć z 13 wszystkich realizowanych na 1. roku studiów). Pozostałe zajęcia klasyfikują się w większości do dyscypliny ekonomia i finanse (*mikroekonomia, podstawy wiedzy o finansach*) oraz nauki prawne (*elementy prawa*). W ramach zajęć kierunkowych, realizowanych na 2. i

3. roku studiów (bez uwzględniania tematyki zajęć specjalnościowych), realizowane treści programowe są również w większości związane z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości (do której można zakwalifikować 7 na 12 zajęć), a pozostałe treści odnoszą się m.in. do ekonomii i finansów, prawa. W ramach programu tych semestrów realizowane są jeszcze zajęcia z j. obcego, WF oraz zajęcia humanistyczne (*etyka w biznesie*).

Analizując całość treści programowych należy zwrócić uwagę, iż w początkowym okresie studenci realizują treści zajęć podstawowe dla kierunku zarządzanie (na co wskazuje chociażby tematyka zajęć w większości opatrzona sformułowaniem „podstawy”), a w toku dalszych studiów realizują zajęcia specjalizacyjne z zakresu logistyki oraz rachunkowości i zarządzania finansami. Treści podstawowe z zakresu zarządzania, w dalszym toku studiów uzupełniane są wykładami do wyboru, które związane są z informatyką, zarządzaniem projektami, czy też studium przypadków. Takie uzupełnienie treści z zakresu zarządzania ma jednak z założenia charakter wybiórczy, co wynika m.in. z formuły wyboru tych treści jako zajęć do wyboru.

Oceniając całościowo treści programowe kierunku należy stwierdzić, iż są one kompleksowe i specyficzne dla kierunku zarządzanie, ale są one bardzo podstawowe. Treści programowe realizowane na kierunku zapewniają uzyskanie opisanych efektów uczenia się, uwzględniają, normy i zasady w obszarze działalności zawodowej kierunku.

W aktualnie obowiązującym programie studiów kierunku zarządzanie student realizuje 181 punktów ECTS (zarówno na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych). W ramach poszczególnych semestrów student realizuje od 29 do 32 punktów ECTS, a w skali roku od 60 do 61 punktów ECTS. Program kierunku obejmuje 2260 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na studiach stacjonarnych (w tym 960 godzin praktyk zawodowych) i 1871 godzina na studiach niestacjonarnych (w tym 960 godzin zajęć praktyk zawodowych). Dla każdej formy zajęć zaplanowane zostało 720 godzin zegarowych praktyk zawodowych, co odpowiada 960 godzin zajęć (i taka liczba godzin została ujęta w dokonanych na potrzeby tego raportu obliczeniach pełnego obciążenia pracą studenta). Na studiach stacjonarnych liczba godzin zajęć zaplanowanych w poszczególnych semestrach waha się od 212 (w semestrze 5.) do 544 (semestrze 2., z uwzględnieniem praktyk zawodowych). Na studiach niestacjonarnych liczba zaplanowanych w poszczególnych semestrach godzin zajęć waha się od 133 (w semestrze 1.) do 481 (semestrze 2., z uwzględnieniem praktyk zawodowych). W przypadku obu form studiów zwiększone obciążenia liczbą godzin zajęć ma miejsce w semestrach 2., 4. i 6., co wynika z realizacji praktyk (w wymiarze 960 godzin lekcyjnych).

W ramach nowego programu studiów (obowiązującego od roku akademickiego 2025/2026) dokonana została korekta liczby punktów ECTS, polegająca na tym, iż student uzyskuje w toku całych studiów 180 punktów ECTS (zmniejszona została ogólna liczba punktów o 1 ECTS). Ogólna liczba godzin zajęć oraz godzina zajęć realizowanych w poszczególnych semestrach pozostała bez zmian (skorygowane została jedynie kalkulacja godzin zajęć realizowanych w ramach praktyk, gdyż we wcześniejszym programie kalkulowane one były jako godziny zegarowe, a nie godziny lekcyjne). Korekta punktów ECTS wyniknęła z korekty wskaźnika liczby godzin zajęć przypadających na 1 punkt ECTS (zmiana z 28 na 25 godzin zajęć na 1 punkt ECTS). W ramach nowego programu, student kierunku uzyskuje 60 punktów ECTS rocznie.

Analiza programu studiów kierunku pozwala uznać, iż udział zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie, dla całego kierunku zarządzanie jest zgodna z obowiązującymi regulacjami. Na studiach stacjonarnych student uzyskuje, w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób

prowadzących zajęcia, co najmniej 50% punktów ECTS objętych programem studiów, a na studiach niestacjonarnych wynosi ok. 41% punktów ECTS. Należy jednak zwrócić uwagę, iż przyjęty na kierunku (w Filii) sposób interpretacji i rozliczania punktów ECTS przypadających na zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego jest niewłaściwy. Według wskazanych w RS założeń praca z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów odbywa się zarówno w ramach zajęć zaplanowanych w poszczególnych semestrach, jak i w ramach prac nad projektami, warsztatów, przygotowywaniem przez studentów projektów indywidualnych i grupowych, esejów zaliczeniowych, etc. Jest to sprzeczne chociażby ze stanowiskiem interpretacyjnym PKA. Należy zwrócić uwagę, iż praca własna, indywidualna studentów nad projektami poza godzinami zorganizowanymi przez Uczelnię nie może być traktowana jako zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. W efekcie przyjętego w Filii założenia, w przygotowanym dla kierunku RS udział tych zajęć został oszacowany na 87% punktów ECTS i jest jednakowa dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Analiza stanu faktycznego pozwala zauważyć, iż udział ten nie jest jednakowy i wynosi 50% na studiach stacjonarnych i 41% na studiach niestacjonarnych. Zgodnie z przyjętym programem kierunku na studiach I stopnia realizowane treści programowe dzielą się na:

- treści ogólne (wspólne dla całego kierunku zarządzanie), realizowane na 21. zajęć, na które zaplanowanych zostało 672 godzin zajęć na studiach stacjonarnych oraz 469 godzin zajęć na studiach niestacjonarnych, i za co student uzyskuje 83 punktów ECTS,
- treści specjalnościowe (12. zajęć) na które zaplanowanych zostało 294 godzin zajęć na studiach stacjonarnych oraz 231 godzin zajęć na studiach niestacjonarnych, i za co student uzyskuje 40 punktów ECTS,
- treści do wyboru (3. zajęcia) na które zaplanowanych zostało 70 godzin zajęć na studiach stacjonarnych oraz 49 godzin zajęć na studiach niestacjonarnych, i za co student uzyskuje 9 punktów ECTS,
- praktyki, realizowane w wymiarze 960 godzin zajęć lekcyjnych, za które student uzyskuje 24 punkty ECTS,
- język obcy w biznesie, studenci realizuje zajęcia z jednego języka obcego (j. angielskiego), na który zaplanowanych zostało 120 godzin zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, i za co student uzyskuje 7 punktów ECTS,
- seminarium licencjackie, na które zaplanowanych zostało 84 godzin zajęć na studiach stacjonarnych oraz 42 godzin zajęć na studiach niestacjonarnych, i za co student uzyskuje 17 punktów ECTS,
- wychowanie fizyczne, realizowane w wymiarze 60 godzin zajęć na studiach stacjonarnych.

Analiza powyższego programu studiów pozwala zauważyć, iż realizacja treści ogólne (kierunkowe) oraz specjalnościowe stanowi największe obciążenie pracą studentów (ok. 2/3 punktów ECTS).

W programie kierunku stwarza się studentom możliwość wyboru zajęć zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Do tego rodzaju zajęć można zaliczyć zajęcia realizowane w ramach modułu specjalnościowego, zajęcia z technologii informatycznych i informatyki w zarządzaniu (które podlegają wyborom w ramach semestru 2.) oraz seminarium licencjackie. W sumie, na kierunku zarządzanie student ma możliwość uzyskania 59 punktów ECTS w ramach zajęć do wyboru, co stanowi 32% łączne

liczby punktów ECTS, a to spełnia wymóg określony w obowiązujących regulacjach dotyczących studiów.

Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się związanych z profilem działalności zawodowej kierunku. Studenci kierunku na 1 roku studiów realizują zajęcia ogólne (standardowe dla Wydziału), a dopiero w kolejnych latach kształcą się w zakresie treści kierunkowych, odbywają praktyki i seminaria dyplomowe (licencjackie).

Na kierunku zarządzanie 22 zajęcia zostały wskazane jako kształtujące umiejętności praktyczne (patrz RS tab. 4). Do tej grupy zaliczone zostały: 6 zajęć z modułu ogólnego, 12 zajęć z modułu specjalnościowego, 3 zajęcia z modułu do wyboru oraz praktyki zawodowe. Zgodnie z dokumentacją zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne obejmują 94 punktów ECTS. Należy jednak zwrócić uwagę, iż na studiach stacjonarnych 112 godzin tych zajęć jest realizowanych w formie wykładu, a kolejnych 140 godzin w formie konwersatoriów, co zgodnie z obowiązującymi regulacjami nie można uznać za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (Rozporządzenie MNiSzW w sprawie studiów). Należy zwrócić uwagę, iż zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne powinny być prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Udział wykładów i konwersatoriów stanowi obciążenie na poziomie 16% realizowanych zajęć zaklasyfikowanych do grupy kształtującej umiejętności praktyczne, co oznacza, iż w programie studiów kierunku zarządzanie jest niewystarczający udział zajęć tego typu. Udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi w zależności od specjalności, od 43% punktów ECTS, co jest wielkością za małą w stosunku do wymagań dla profilu praktycznego, tj. poziom 50% punktów ECTS. W przypadku studiów niestacjonarnych, udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne należy ocenić również na 43% punktów ECTS.

W programie studiów zaplanowane są zajęcia z języka obcego, za które student uzyskuje 7 punktów ECTS. Zajęcia te organizuje i prowadzi w Uniwersytecie Łódzkim jednostka międzywydziałowa, Centrum Języków i Certyfikacji, które działa na podstawie Uchwały Senatu UŁ nr 206 z dnia 18 czerwca 2021 r. Zajęcia te realizowane są w semestrach od 3. do 6. w wymiarze 120 godzin zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzone są zajęcia z języka angielskiego. W programie studiów, poza lektoratami, nie zostały zaplanowane inne zajęcia w języku obcym.

Oceniając treści programowe kierunku zarządzanie należy zwrócić uwagę, iż oceniany kierunek jest w całości przypisany do dziedziny nauk społecznych. W programie studiów jest zaplanowany przedmiot „Etyka w biznesie” (za 4 punkty ECTS). Należy zwrócić uwagę, iż liczba przypisanych do tych zajęć punktów jest mniejsza niż wymagane 5 punktów ECTS.

Na kierunku zarządzanie dwa zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, tj. elementy prawa oraz prawo gospodarcze. W obu przypadkach są to wyłącznie wykłady realizowane w wymiarze 56 godzin zajęć lekcyjnych, co stanowi ok. 2% ogółu zajęć realizowanych w ramach programu studiów. Ten wymiar jest zgodny z obowiązującymi regulacjami dla kierunków o profilu praktycznym.

Na kierunku zarządzanie wykorzystuje się różnorodne metody kształcenia, reprezentujące metody podające jak i poszukujące. Zajęcia są realizowane w formie wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń, ćwiczeń komputerowych i lektoratów. W programie kierunku zarządzanie, na studiach stacjonarnych, w formie wykładu jest realizowanych 336 godzin zajęć (co stanowi ok. 26% zajęć, bez uwzględnienia

praktyk), 210 w formie konwersatoriów (co stanowi ok. 16% zajęć) oraz 754 w formie ćwiczeń (w tym laboratoria i lektoraty, co stanowi ok. 58% zajęć). W przypadku studiów niestacjonarnych, w formie wykładu jest realizowanych 266 godzin zajęć (co stanowi ok. 25% zajęć, bez uwzględnienia praktyk), 224 w formie konwersatoriów (co stanowi ok. 25% zajęć) oraz 421 w formie ćwiczeń (w tym laboratoria i lektoraty, co stanowi ok. 46% zajęć). Jak można zauważyć, w programie studiów przeważają ćwiczenia jako metoda kształcenia, co jest szczególnie uzasadnione na studiach o profilu praktycznym. Należy jednak zwrócić uwagę, iż na studiach niestacjonarnych udział ćwiczeń jest relatywnie mniejszy niż na studiach stacjonarnych. Mając na uwadze profil praktyczny kierunku zarządzanie, zasadne jest, aby ćwiczenia (wraz z laboratoriami i lektoratami) jako forma najbardziej właściwa dla profilu praktycznego kierunku dominowały w większym wymiarze jako forma i metoda kształcenia.

W ramach regulacji obowiązujących w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim definiuje się wiele typów zajęć, tj. 6 typów wykładów, 6 typów konwersatoriów i 3 typy ćwiczeń. Analiza tych interpretacji nie budzi zastrzeżeń co do interpretacji wykładów i ćwiczeń, choć liczba ich typów jest nadmiernie duża, przynajmniej z perspektywy kierunku zarządzanie. Należy jednak zauważyć, iż przyjęta interpretacja konwersatoriów zakłada co prawda interakcję między studentami a wykładowcą, ale z założenia poziom interakcji jest definiowany różnie, od umiarkowanego do bardzo intensywnego. Ponadto, praca na zajęciach oraz jej efekty definiowane są jako dyskusja w ramach wykładu, przygotowanie prac pisemnych, referatów, czy też prezentacji. Z punktu widzenia profilu praktycznego kierunku, większość tego rodzaju aktywności nie odnosi się do kształtowania umiejętności praktycznych w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Ponadto analiza kart przedmiotów pozwoliła zauważyć, iż bardzo często konwersatoria są klasyfikowane jako metoda podawcza.

W ramach kart przedmiotów opisuje się wykorzystanie różnych metod dydaktycznych. W przypadku zajęć ogólnych, realizowanych dla całego kierunku, daje się zauważyć bardzo częste definiowanie wykładów konwersatoryjnych (a także dyskusji konwersatoryjnej) jako metody dydaktycznej (np. podstawy logistyki, podstawy marketingu, podstawy rachunkowości, podstawy zarządzania, podstawy zarządzania zasobami ludzkimi). W przypadku ćwiczeń wykorzystuje się różnorodne metody poszukujące, co zawarte jest w kartach przedmiotów tych zajęć. Należą do nich m.in. studium przypadku (są najczęściej wykorzystywane na ćwiczeniach, zwłaszcza zajęciach specjalnościowych), giełdy pomysłów (burza mózgów), praca w grupach/zespołach (najczęściej na zajęciach specjalnościowych), dyskusje panelowe. Relatywnie rzadziej wykorzystywana jest metoda projektu. Metody te stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Stosowane metody dydaktyczne pozwalają na przygotowanie studentów do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych.

Na kierunku zarządzanie, na zajęciach wykorzystywane jest również oprogramowanie komputerowe. Narzędzia te wykorzystywane są na relatywnie niewielu zajęciach o charakterze kierunkowym (tj. matematyka, statystyka opisowa, informatyka w zarządzaniu lub technologie informacyjne) oraz na zajęciach z modułu do wyboru (zarządzanie projektami). W przypadku zajęć specjalnościowych liczba zajęć wykorzystujących oprogramowanie komputerowe jest podobna na specjalności Logistyka (tu takie oprogramowanie wykorzystuje się na 2 zajęciach, tj. systemy informatyczne w logistyce oraz transport i elementy sieci logistycznej) oraz specjalności Rachunkowość i zarządzanie finansami (tu takie oprogramowanie wykorzystuje się tylko na zajęciach rachunkowość podatkowa). Jak można zauważyć, udział zajęć przewidujących wykorzystanie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie jest

relatywnie niewielki i w zasadzie ograniczony do zajęć do wyboru (informatyka w zarządzaniu lub technologie informacyjne oraz zarządzanie projektami). Analiza kart przedmiotów zajęć z informatyki w zarządzaniu oraz technologii informacyjnych pozwala zauważyć, iż realizowane tam treści koncentrują się na zagadnieniach bardzo podstawowych, tj. wykorzystaniu edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych czy też poruszaniu się w sieci internetowej. Na poziomie zajęć specjalnościowych z logistyki, ten udział jest relatywnie większy, gdyż udział tych zajęć jest większy oraz są one ściśle związane z profilem działalności zawodowej tej specjalności. Wykorzystanie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych zapewnia przygotowanie studentów do działalności zawodowej, umożliwiając wykonywanie czynności praktycznych w sposób innowacyjny. Należy jeszcze dodać, iż w celach kształcenia na kierunku zawarte zostało dążenie do zapoznania studentów z nowoczesnymi informatycznymi systemami zarządzania oraz narzędziami informatycznymi wykorzystywanymi w organizacjach i procesach zarządzania.

W Uniwersytecie Łódzkim, wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość regulowane jest na poziomie ogólnouczelnianym, w ramach Regulaminu korzystania z platformy edukacyjnej w Uniwersytecie Łódzkim (Zarządzenie nr 69 Rektora UŁ z dnia 23.01.2018 r.; Zarządzenia nr 91 Rektora UŁ z dnia 26.02.2020 r.). Dokumenty te określają zasady korzystania z platformy edukacyjnej Moodle w Uniwersytecie Łódzkim zarządzanej i nadzorowanej przez Komisję ds. Doskonalenia Dydaktyki, a jednostką obsługującą technicznie platformę jest Centrum Informatyki UŁ. Regulamin ustala nie tylko zasady korzystania, ale także obowiązki nauczyciela akademickiego oraz uczestnika kursu. W przypadku kierunku zarządzanie Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim jedynie dwa zajęcia są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i są to wykłady (co już zostało opisane powyżej). Pozwala to uznać, iż metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo.

Na kierunku, w celu umożliwienia uzyskania kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 prowadzone są lektoraty z jednego języka obcego. Na tych zajęciach jako metody dydaktyczne wykorzystuje się różne metody nauczania m.in. metody komunikatywnej, gramatyczno-tłumaczeniowej, naturalnej. Metody te pozwalają na przygotowanie studentów do opanowania języka obcego na wymaganym poziomie.

Regulacje funkcjonujące na Uniwersytecie Łódzkim umożliwiają dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Dla realizacji tych potrzeb stworzone zostały indywidualne ścieżki kształcenia w formie (Regulamin studiów, Uchwała nr 111 Senatu UŁ z dnia 15.04.2025): indywidualnego planu i programu studiów oraz indywidualnej organizacji studiów. W celu dostosowania procesu uczenia się do potrzeb osób z niepełnosprawnościami przygotowany został Regulamin przyznawania wsparcia oraz wydatkowania dotacji na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształcenia na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzenia działalności naukowej w Uniwersytecie Łódzkim (Zarządzenia nr 77 Rektora UŁ z dnia 9.03.2023 r.). Kluczowe zapisy tej regulacji definiują wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie dostosowania procesu nauczania jako: dostosowanie miejsc, harmonogramu i formy zajęć dydaktycznych, w tym zajęć indywidualnych, w procesie kształcenia oraz zapewnienia w trakcie zajęć dydaktycznych (oraz innych wynikających z procesu kształcenia i działalności naukowej), kolokwii, egzaminów, zaliczeń usług specjalistów, tj. tłumaczy języka migowego, translatorów posługujących się fonogestami, usług lipspeakingu, asystentów dydaktycznych itp. W celu realizacji tego zadania powołane zostało Akademickie Centrum Wsparcia

UŁ, a jednym z jego zadań jest dostosowanie organizacji i realizacji procesu kształcenia do realnych potrzeb studenta/doktoranta, wynikających z jego niepełnosprawności i/lub deficytów.

Zgodnie z przedłożoną przez Uczelnię dokumentacją definiującą tok studiów na kierunku zarządzanie, zakładane dla praktyk efekty uczenia się są zgodne z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Praktyki realizowane są w wymiarze 960 godzin oraz 24 punkty ECTS. Zasady odbywania praktyk określone są w Regulaminie studiów w Uniwersytecie Łódzkim, Zarządzeniem nr 82 Rektora UŁ z dnia 20.01.2021 roku (z późniejszymi zmianami) w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych oraz zasadami odbywania praktyk zawodowych sporządzanymi dla każdego kierunku. Uczelnia podpisała szereg umów dotyczących organizacji praktyk zawodowych z podmiotami działającymi w obszarach zgodnych z zagadnieniami programowymi na kierunku zarządzanie. Analiza charakteru działania instytucji realizujących praktyki pozwala stwierdzić adekwatność ich obszaru działania z możliwością uzyskania założonych efektów uczenia się. Są to między innymi instytucje publiczne, firmy transportowe, centra logistyczne i produkcyjne, banki, biura rachunkowe. Umieszczenie praktyk w planie studiów nie budzi zastrzeżeń zespołu oceniającego. Zgodnie z rekomendacją sylabusy praktyk zostały zmodyfikowane/uzupełnione o efekty uczenia się adekwatnie do specjalności i roku studiów. Realizacja praktyk jest zgodna z wewnętrznymi uwarunkowaniami formalnymi obowiązującymi na Uczelni. Zasady odbywania praktyk są opublikowane na stronie internetowej. Praktyki odbywają się w podmiotach, z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia o realizację praktyk. Zakładane efekty uczenia się są wskazane w Karcie Przedmiotu, studenci otrzymują skierowania do odbycia praktyki a jej przebieg jest dokumentowany w indywidualnych Dziennikach Praktyk. Ocena spełnienia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studenta odbywającego praktykę dokonywana jest przez wyznaczonego opiekuna praktyk (zaliczenie) oraz rozmowy merytorycznej ze studentem. Zaliczenie poprzedzone jest przedstawieniem przez studenta sprawozdania z praktyk w formie pisemnej, dziennika praktyk z opinią opiekuna praktyk ze strony instytucji przyjmującej i formularza efektów uczenia się. W opinii zespołu oceniającego sporządzana w czasie realizacji praktyk dokumentacja jest kompletna i wystarczająca do weryfikacji i oceny osiągnięcia każdego z efektów uczenia się. Obsługa procesu praktyk jest prowadzona przez wyznaczonego opiekuna praktyk i jest adekwatna do liczby praktykantów na badanym kierunku studiów. Kompetencje opiekuna zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Uczelnia podjęła działania zmierzające do modyfikacji sposobu przeprowadzania hospitacji praktyk zawodowych od roku akademickiego 2024/2025. W konsekwencji pierwsze hospitacje odbędą się latem 2025 roku, w wymiarze około 10% studentów i będą dokumentowane w formie papierowej. Ponadto Uczelnia podjęła decyzję o włączeniu do procedury odbywania praktyk zawodowych, od roku akademickiego 2024/2025, oceny pracodawcy o uzyskanych przez studentów efektach uczenia się. Uczelnia zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk, które dobierane są tak aby przygotować studenta do praktycznego wykonywania zawodu zgodnie z ocenianym kierunkiem. Miejsca realizacji praktyk są weryfikowane zgodnie z procedurą zatwierdzenia miejsc praktyk, z uwzględnieniem infrastruktury i całego środowiska. Dobór miejsc odbywania praktyk zapewnia prawidłową ich realizację oraz osiągnięcie efektów uczenia się. Możliwa jest realizacja praktyk w miejscu wskazanym przez studenta. W takim przypadku opiekun praktyk weryfikuje wskazany podmiot w oparciu o takie same kryteria jak w przypadku miejsc oferowanych przez Uczelnię. Zakres współpracy i sposób komunikowania się z zakładowym opiekunem praktyki ujęty został w dokumentach formalnych Uczelni dotyczących realizacji praktyk. Uczelnia prowadzi systematyczną ocenę efektów uczenia się osiąganych w czasie realizacji praktyk. Bazując na udokumentowanej realizacji praktyk oraz

wewnętrznym systemie zapewnienia jakości uczenia się, dokonywana jest ewaluacja całego procesu dydaktycznego realizowanego podczas praktyk. W tę ocenę włączeni są również studenci uczestniczący w ankietyzacji realizowanej po odbytych praktykach (ankieta oceniająca organizację i przebieg praktyk studenckich).

Na kierunku zarządzanie organizacja studiów regulowana jest Regulaminem studiów UŁ oraz zarządzeniami Rektora UŁ (Zarządzenie nr 91 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 20.05.2024 r. w sprawie: podziału roku akademickiego 2024/2025) oraz zarządzeniami Dziekana Wydziału. Na ich podstawie ustalony jest tzw. kalendarz roku akademickiego, wyznaczający czas trwania poszczególnych semestrów (zimowego i letniego), terminy sesji egzaminacyjnej, dni wolnych od zajęć dydaktycznych oraz przerw: zimowej, międzysemestralnej, wiosennej oraz wakacji letnich. Harmonogram dotyczy zarówno studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Regulamin studiów określa maksymalny wymiar godzin dydaktycznych i maksymalną liczbę egzaminów. Szczegółowe rozkłady zajęć ustala Dziekan podając je do wiadomości studentom nie później niż tydzień przed rozpoczęciem semestru/roku.

Liczebność grup studenckich w zależności od formy zajęć regulowana jest przez Regulamin pracy UŁ (Zarządzenia nr 107 Rektora UŁ z 2019 r.) Regulacja ta określa minimalną liczbę studentów dla wykładach (od 10 studentów). W przypadku ćwiczeń liczbę studentów określa od 5 do 30, konwersatoriów od 6 do 30 studentów, a lektoratów od 10 do 30. Na kierunku, na studiach stacjonarnych średnia liczebność grup wynosi od 11 do 29, a na studiach niestacjonarnych wynosi od 13 do 31. W przypadku zajęć specjalnościowych liczebności grup są mniejsze, gdyż w Filii uruchamia się dwie specjalności na danym roku studiów. Analiza harmonogramu studiów pozwala zauważyć, iż zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku między godziną 8.15 a 19.30. Na studiach niestacjonarnych zajęcia planowane są w ramach 10 zjazdów i odbywają się w piątki (od 16.30 do 19.45), soboty i niedzielę (od 8.15 do 19.30). Należy jednak podkreślić, iż mimo zaplanowania tak szerokich terminów zajęć, w ciągu jednego dnia nie zostało zaplanowanych więcej niż 6 godzin zajęć, zarówno na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Zgodnie z planem w semestrach 2., 4. i 6. studenci realizują praktyki, a zajęcia seminaryjne w semestrach 4., 5. i 6. Pomiędzy poszczególnymi zajęciami są planowane 15 min. przerwy. Sposób organizacji zjazdów nie budzi zastrzeżeń.

Stosowana na Wydziale Zarządzania organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Rozplanowanie zajęć w ramach semestrów i dni jest prawidłowe i umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Przewidziany jest odpowiedni czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, który umożliwia weryfikację efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych zajęć. Studenci w odpowiednim terminie otrzymują informację zwrotną o uzyskanych ocenach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
-----	---	---------------------------	--

1.	W odniesieniu do studiów stacjonarnych nie został spełniony wymóg uzyskania co najmniej 50% punktów ECTS objętych programem studiów w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.	Realizacja tego zalecenia została dokonana dopiero w ramach nowego programu studiów kierunku zarządzanie, obowiązującego od roku akademickiego 2025/2026, została z skorygowany udział punktów ECTS realizowanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Weryfikacja udziału punktów ECTS w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia polegała na zmniejszeniu ogólnej liczby punktów ECTS realizowanych w ramach programu kierunku (z 181 na 180 ECTS) oraz korekcie udziału praktyk zawodowych. W wyniku tych zmian zalecenie zostało zrealizowane.	zalecenie zrealizowane
2.	W programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia ujęto tylko 56 godzin z wychowania fizycznego, podczas gdy zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661 z późn. zm.) wymagane jest co najmniej 60 godzin.	W obowiązującym aktualnie programie studiów kierunku zarządzanie liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego wynosi 60 godzin zajęć.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Program kierunku zarządzanie uwzględnia treści programowe zgodnie z efektami uczenia się i z zakresem dyscypliny, do której kierunek został przypisany oraz obszarami działalności zawodowej tego kierunku. Treści programowe kierunku uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowanie w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Przyjęty program uwzględnia wymagane obciążenia pracą studentów oraz udział zajęć do wyboru. Liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz szacowny nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS umożliwiającą studentom

osiąganie wszystkich efektów uczenia się. W programie studiów przewidziane zostały zajęcia umożliwiające uzyskanie kompetencji w zakresie komunikacji w języku obcym. Zaplanowane metody kształcenia stymulują studenta do aktywnego udziału w procesie kształcenia, ale wykazują pewne niedostatki z punktu widzenia profilu praktycznego kierunku, co zostało wypunktowane poniżej. W organizacji procesu kształcenia uwzględniono możliwości dopasowania procesu kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów, w tym potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Organizacja procesu nauczania i uczenia się umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach, samodzielne uczenie się oraz sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą:

- braku w kartach przedmiotów, objętych uchwałą Senatu Uczelni w sprawie programów studiów, informacji dotyczących sposobu weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia;
- niewystarczającego udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne związane z profilem działalności zawodowej kierunku zarządzanie;
- niewystarczającej liczby punktów ECTS uzyskiwanych przez studentów na zajęciach z nauk humanistycznych;
- niskiego udziału ćwiczeń, które kształtowałyby umiejętności wykorzystania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zwiększenie udziału ćwiczeń na studiach niestacjonarnych;
2. Rekomenduje się wprowadzenie do programu studiów zajęć z zarządzania projektami oraz wybranych problemów zarządzania - case study, jako zajęć obowiązkowych.
3. Rekomenduje się zwiększenie liczby zajęć oferowanych do wyboru w ramach pojedynczego semestru, tak aby zapewnić studentom możliwość realnego różnicowania treści programowych zajęć;
4. Rekomenduje się wprowadzenie do oferty kierunku zarządzanie zajęć (przedmiotu) kierunkowego realizowanego w języku obcym, co pozwoliłoby rozwijać umiejętności komunikowania się w języku obcym, biznesowym;
5. Rekomenduje się przekształcenie konwersatoriów w ćwiczenia, zwłaszcza w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne; ponieważ kierunek nie jest liczny, to tego rodzaju zmiana nie powinna mieć istotniejszego wpływu na ogólne obciążenie liczbą zajęć nauczycieli akademickich, a sprzyjałoby kształtowaniu umiejętności związanych z profilem działalności zawodowej na kierunku zarządzanie.

Zalecenia

1. Zaleca się uzupełnienie kart przedmiotów objętych uchwałą Senatu Uczelni w sprawie programów studiów o informacje dotyczące sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

2. Zaleca się zwiększenie udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne do poziomu przynajmniej 50% łącznej liczby punktów ECTS.
3. Zaleca się uzupełnienie liczby punktów ECTS realizowanych na zajęciach z nauk humanistycznych do 5 ECTS.
4. Zaleca się zwiększenie udziału ćwiczeń informatycznych, które zwiększą umiejętności wykorzystania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W świetle analizowanej dokumentacji warunki rekrutacji na studia stanowią rozwiązania ogólnouczelniane, które są regulowane na poziomie ogólnouczelnianym, a podstawowymi dokumentami regulującymi ten proces są Regulamin postępowania rekrutacyjnego na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim (Uchwały nr 391 Senatu UŁ z dnia 17 listopada 2014 r. z późniejszymi zmianami) oraz uchwały Senatu Uniwersytetu Łódzkiego odnoszące się do rekrutacji na każdy rok akademicki (np. Uchwała nr 681 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 22 kwietnia 2024 r.; Uchwały nr 729 Senatu UŁ z dnia 21 czerwca 2024 r.). W ramach tych ostatnich regulacji określa się zasady przyjęcia na studia, optymalne limit dla kierunku, minimalną liczbę studentów dla uruchomienia kierunku oraz kryteria przyjęcia na studia. W ramach Regulaminu postępowania rekrutacyjnego (Uchwała nr 391 Senatu UŁ z 2014 r.) określa się obowiązki i uprawnienia kandydata, obowiązki komisji rekrutacyjnej i podkomisji. Do przeprowadzenia rekrutacji powoływana jest komisja rekrutacyjna wraz z podkomisjami rekrutacyjnymi prowadzącymi postępowanie rekrutacyjne na poszczególne kierunki studiów. W procesie rekrutacji wykorzystywany jest system Internetowej Rejestracji Kandydatów UŁ. Wszystkie informacje dotyczące procesu rekrutacji, między innymi wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji, czy kryteria kwalifikacji kandydatów na studia publikowane są i udostępniane w Portalu Rekrutacyjnym oraz na stronie ogólnouniwersyteckiej. Na kierunku zarządzanie podstawowymi kryteriami przyjęcia na studia są wyniki matur, przy czym, w odniesieniu do kierunku zarządzanie prowadzonego w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim, Uczelnia nie formułuje listy przedmiotów maturalnych, na podstawie której będzie dokonywana ocena kandydatów na studia. Formułowane natomiast są wymagania co do koniecznej dokumentacji, jaka należy złożyć w czasie rekrutacji. Uczelnia, przy rekrutacji ustala limity przyjęć na kierunki studiów. W przypadku kierunku zarządzanie w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim wymaga się, aby minimalna liczba przyjętych na kierunek wyniosła 16 studentów, a maksymalna liczba została określona na poziomie 70 studentów. W ciągu ostatnich lat liczba nowoprzyjętych studentów mieściła się określonym limicie przyjęć. Zgodnie z Regulaminem studiów UŁ na 1. rok studiów student może być przyjęty tylko w drodze postępowania rekrutacyjnego, w trybie określonym przez zasady przyjęć na studia. O przyjęcie na studia I stopnia mogą ubiegać się absolwenci szkół średnich posiadający świadectwo dojrzałości, a w przypadku ukończenia szkoły średniej zagranicą dokument uznawany za równoważny.

W świetle zestawionej dokumentacji należy uznać, iż warunki rekrutacji są przejrzyste oraz umożliwiają dobór kandydatów na studia posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Całą procedurę należy uznać za bezstronną i zapewniającą kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku.

Przed rozpoczęciem studiów studenci nie są informowani o oczekiwanych wymaganiach i wsparciu uczelni w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tym zakresie Filia zapewnia wsparcie studentom, łącznie z możliwościami udostępniania sprzętu na zajęcia.

W ramach Regulaminu studiów UŁ dopuszczone zostały przypadki przyjęcia i potwierdzania efektów uczenia się w trybach innych niż rekrutacja, co dotyczy sytuacji takich jak przeniesienie z innej uczelni czy też procedury potwierdzania efektów uczenia się. W ramach Uczelni wypracowane zostały zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się (PEUS) zdobytych poza systemem studiów, co reguluje uchwała senatu (Uchwałą nr 507 Senatu UŁ z 15.06.2015 r.). Przyjęte rozwiązania nie budzą zastrzeżeń. W tym zakresie zostały wypracowane odpowiednie struktury (np. Uczelniany Zespół ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się) i regulacje szczegółowe (tj. wydziałowe systemy PEUS). Jak do tej pory, na kierunku zarządzanie nie były prowadzone przyjęcia na studia w ramach potwierdzenia efektów uczelnia się, co wynika z braku zainteresowania studentów potwierdzaniem efektów uczenia się zdobytych w ten sposób.

Zgodnie z Regulaminem studiów, Uniwersytet Łódzki dopuszcza możliwości uznania efektów uczenia się zdobytych w innych uczelniach. Wszystkie punkty ECTS uzyskane przez studenta podczas pobytu w ramach programu wymiany zagranicznej i krajowej są uznawane i rozliczane w UŁ w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych w UŁ. Merytorycznego rozliczenia studenta w tym zakresie dokonuje dziekan wydziału, który jednocześnie określa tryb i terminy wyrównania różnic wynikających z planu i programu studiów.

Według obowiązujących dla kierunku zarządzanie w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim regulacji (tj. programu studiów), student studiów I stopnia zobowiązany jest do przygotowania pracy licencjackiej. Procedury te są ujednolicone dla całej Uczelni, co jest odzwierciedlone w Regulaminie studiów UŁ. Dodatkowe rozwiązania regulowane są uchwałami rady wydziału i zarządzeniami Dziekana Filii (tj. Uchwałą Rady Wydziału FUŁ z dnia 27.01.2025 r. w sprawie formy pracy dyplomowej, zarządzeniem nr 6/21 Dziekana WFUŁ z dnia 24.02.2021 r. w sprawie zasad składania i sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu APD, zarządzeniem nr 9/21 Dziekana WFUŁ z dnia 20.05.2021 r. w sprawie: wzoru formularza oceny/recenzji pracy dyplomowej). Warunkiem ukończenia studiów na kierunku zarządzanie w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim jest właśnie napisanie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Obowiązujące regulacje dotyczące prac dyplomowych określają wymagania stawiane uczestnikom procesu dyplomowania, procedurę zapisów na seminaria, liczebność grup seminaryjnych, sposób zatwierdzanie tematów prac dyplomowych, zakres wymagań egzaminacyjnych i procedurę związaną z egzaminem dyplomowym oraz wymagania ogólne stawiane pracom dyplomowym. Dla kierunku zarządzanie zatwierdzenie tematów prac dyplomowych dokonuje Rady Wydziału FUŁ. Praca dyplomowa podlega ocenie pod kątem potencjalnych zapożyczeń (antyplagatowej), a następnie jest poddana procesowi recenzowania. W tym zakresie wykorzystuje się system APD. W ocenie pracy dyplomowej obowiązują dwa formularze, tj. arkusz opinii/oceny pracy licencjackiej (wypełniany przez promotora) oraz arkusz recenzja pracy licencjackiej (wypełniany przez recenzenta). Oba formularze są ustrukturyzowane i mają charakter opisowy. Recenzja pracy dyplomowej obejmuje sześć kryteriów, w tym ocenę zgodności treści pracy z tematem określonym w tytule; układu treści pracy, struktury, podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez; ocenę merytoryczną pracy, doboru i wykorzystania źródeł; formalnej strony pracy.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją, której przewodniczy dziekan lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki posiadający tytuł lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Oprócz

przewodniczącego w skład komisji wchodzi kierujący pracą oraz recenzent pracy. W czasie egzaminu dyplomowego student otrzymuje 3 pytania (zagadnienia). Jedno pytanie jest losowane z listy zagadnień ogólnych dla kierunku zarządzanie (zawiera ona 16 zagadnień), jedno z listy zagadnień specjalnościowych (lista zawiera 12 zagadnień dla specjalności logistyka i 11 pytań dla specjalności rachunkowość i zarządzanie finansami), a ostatnie dotyczy pracy dyplomowej. Analiza treści tych pytań pozwala zauważyć, iż pytania ogólne odnoszą się do problematyki związanej z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, a pytania kierunkowe odnoszą się do problematyki właściwej dla poszczególnych specjalności. Należy jednak zwrócić uwagę, iż zagadnienia te są bardzo ogólnikowe oraz ograniczone co do liczby (szczególnie w odniesieniu do zagadnień specjalnościowych). Zajęcia specjalnościowe obejmują 12 zajęć, co uzasadniałoby zwiększenie liczby zagadnień z jakich powinien przygotować się student na swój egzamin dyplomowy. Regulamin studiów Uniwersytetu Łódzkiego dopuszcza możliwość odbycia egzaminu dyplomowego w trybie zdalnym, czyli poza siedzibą uczelni lub poza jej filią, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w trybie i na zasadach przeprowadzania egzaminów zdalnych określonych przez rektora w drodze zarządzenia.

Analiza tytułów prac dyplomowych przygotowanych przez studentów kierunku zarządzanie, obronionych w latach 2023-2024 pozwala zauważyć, iż mieszczą się one w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Tematy tych prac najczęściej odnoszą się do problematyki związanej z logistyką, rachunkowością i zarządzaniem finansami różnych podmiotów, zarządzaniem ogólnym przedsiębiorstwem oraz marketingiem. Zdarzają się jednak tematy odnoszące się do problematyki, która odnosi się do dyscyplin naukowych nie związanych z kierunkiem (do których kierunku nie został przypisany), np. przebiegu i zasad recyklingu szkła, czy też charakterystyk i zasad funkcjonowania transportu publicznego. Takie zastrzeżenie budzą 2 z 76 tematów prac dyplomowych.

W ocenie ogólnej warunków i procedur dyplomowania należy uznać, iż są one trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Analiza kart przedmiotów (sylabusów) pozwala zauważyć, iż studenci uzyskują informacje o zasadach weryfikacji efektów uczenia się. W ocenie ogólnej przyjęte metody weryfikacji efektów uczenia się są poprawne. W pojedynczych przypadkach metody weryfikacji brakuje opisu tych metod (tj. dla zajęć *elementy prawa, prawo gospodarcze*). Są opisane bardzo ogólnikowo (tj. dla zajęć *informatyka w zarządzaniu, zarządzanie finansami przedsiębiorstwa, zarządzanie projektami, finanse przedsiębiorstwa II*), lub w sposób niewystarczający do weryfikacji umiejętności studenta (tj. dla zajęć *rachunkowość sektora budżetowego*). Analiza kart przedmiotów pozwala zauważyć, iż metody weryfikacji efektów uczenia się są typowe dla kierunków związanych z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, i umożliwiają weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Należy jednak zwrócić uwagę, iż weryfikacja efektów uczenia się realizowana w formie egzaminu, z zajęć *elementy prawa i prawo gospodarcze* odbywa się w trybie zdalnym, co nie gwarantuje m.in. wiarygodności ocen i właściwą identyfikację studenta.

Do weryfikacji osiągnięcia i oceny opanowania języka obcego stosuje się szereg metod weryfikacji, jak wypowiedzi ustne, zadania pisemne, zadania domowe. Przyjęte metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

W ocenie ogólnej należy uznać, iż przyjęte na kierunku zarządzanie metody weryfikacji efektów uczenia się są poprawne i zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Poza tym umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, a przyjęty system wsparcia dają możliwość adaptowania

metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęte metody weryfikacji, zwłaszcza te obowiązujące na ćwiczeniach umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej właściwej dla kierunku zarządzanie.

W Regulaminie studiów UŁ określone zostały zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

W regulacji uczelnianych określone zostały zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Sposób postępowania w takich sytuacjach jest określony w Regulaminie Studiów UŁ oraz osobnych regulacjach na poziomie ogólnouczelnianym (np. Zarządzenie nr 88 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 23.01.2025 r. w sprawie wprowadzenia procedury antydyskryminacyjnej i antymobbingowej w Uniwersytecie Łódzkim) na poziomie Filii (Uchwała Rady Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 24 kwietnia 2023 r. nr 55/2023 w sprawie przyjęcia procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz w przypadku zachowań nieetycznych na Wydziale Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim). Przyjęte rozwiązania nie budzą zastrzeżeń. W świetle analiza dokumentacji oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji nie zidentyfikowano sytuacji, które naruszały zasady równości traktowania studentów, bezstronności i przejrzystości procedur weryfikacji i oceny osiągnięć studentów. W ciągu ostatnich 2 lat odbył się jeden egzamin komisyjny.

Funkcjonujący na kierunku sposób dokumentowania efektów uczenia się jest regulowany przepisami ogólnouczelnianymi (tj. Regulaminu studiów UŁ). Określa on terminy wpisów ocen z prac etapowych, warunków udostępniania prac etapowych studentom oraz sposobu dokumentowania i okresu przechowywania prac potwierdzających efekty uczenia się. Dokumentowanie przebiegu studiów i osiągniętych efektów uczenia się w Uniwersytecie Łódzkim dokonywane jest w protokołach zaliczenia zajęć sporządzanych w systemie USOS, kartach okresowych osiągnięć studenta. Osiągane przez studentów kierunku zarządzanie efekty uczenia się są w większości przypadków uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych, ich wyników oraz prac dyplomowych. W ramach dokonanego przeglądu prac etapowych i prac dyplomowych można było zapoznać się z takimi efektami dla 6 wybranych zajęć oraz 9 prac dyplomowych. Efekty te były odzwierciedlane w postaci wyników prac projektowych, zadań praktycznych, jak również recenzji prac dyplomowych i w protokołach z egzaminów dyplomowych. We wszystkich tych przypadkach osiągnięcia studentów były udokumentowane.

W tym kontekście należy uznać, iż efekty uczenia się osiągnięte przez studentów kierunku zarządzanie są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji.

Analiza wybranych prac etapowych pozwala zauważyć, iż w weryfikacji efektów uczenia się na zajęciach obejmuje sprawdzanie umiejętności związanych z profilem działalności zawodowej kierunku zarządzanie i jego specjalności. W ramach zaliczenia zajęć studenci wykonywali zadania praktyczne, przygotowali projekty (w tym realizowali projekty badań marketingowych) oraz proste aplikacje komputerowe.

Analiza wybranych prac dyplomowych pozwala zauważyć, iż prace są bardzo zróżnicowane pod względem merytorycznym. Na ogół są one poprawnie rozwinięte pod względem definiowania

problemu badawczego, np. sformułowania celu badania. W wielu przypadkach dało się zauważyć przewagę treści teoretycznych nad empirycznymi. Sama realizacja badań empirycznych była na dość zróżnicowanym poziomie, wiele badań było zrealizowanych właściwie, ale zdarzały się przypadki realizacji badań ankietowych (ilościowych) na relatywnie niewielkich liczebnościach próby (np. 32 respondentów). Oceny prac dyplomowych na ogół były uzasadnione (w recenzjach zawarte były uwagi krytyczne do pracy). Należy jednak zwrócić uwagę, iż w 2 przypadkach prace miały istotne mankamenty, polegające na wysokim poziomie wskaźnika JSA (46%) oraz całkowicie wadliwym podziale treści w pracy.

Działania związane z monitorowaniem losów absolwentów kierunku zarządzanie są oparte na rozwiązaniach ogólnouczelnianych. Badania ankietowe przeprowadzone są przez Biuro Karier. Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim podejmuje jeszcze szeregi innych działań na rzecz podtrzymywania relacji z swoimi absolwentami, np. wykorzystując Galę Absolwentów, która zwykle odbywa się w grudniu po zakończeniu procesu dyplomowania, do promowania kontynuowania kształcenia oraz dyskusji na temat ich pracy zawodowej.

Aktywność naukowa i publikacyjna studentów jest bardzo niewielka i w zasadzie obejmuje udział Akademickich Mistrzostwach Menedżerskich organizowanych (w roku akademickim 2023/24 studenci trzeciego roku kierunku zarządzanie, studiów stacjonarnych wzięli udział w Akademickich Mistrzostwach Menedżerskich przez firmę Revas i znaleźli się w grupie 10 finalistów).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Obowiązujące na kierunku zarządzanie procedury i kryteria przyjęcia na studia oraz weryfikacji efektów uczenia się uzyskane poza systemem studiów są przejrzyste i umożliwiają dobór właściwych kandydatów. W ramach rozwiązań ogólnouczelnianych wypracowane zostały wymagane rozwiązania pozwalające na dokonywanie potwierdzania i uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak również uzyskanych na innych uczelniach (w tym uczelniach zagranicznych). Szereg funkcjonujących na kierunku zarządzanie procedur weryfikacji efektów uczenia się jest regulowanych na poziomie ogólnouczelnianym, a dokonana analiza dokumentów nie wykazała istotniejszych uchybień w tym zakresie. Za poprawne należy także uznać ogólne zasady i metody weryfikacji i oceny osiągnięć studentów oraz system dokumentowania efektów uczenia się. Uniwersytet Łódzki prowadzi badania losów absolwentów kierunku. Aktywność naukowa studentów jest jednak bardzo ograniczona. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą:

- realizacji weryfikacji efektów uczenia się (egzaminów) w trybie zdalnym, co nie gwarantuje m.in. wiarygodności ocen i właściwą identyfikację studenta;
- w niektórych kartach przedmiotów brakuje opisu metod weryfikacji efektów uczenia się)

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zwiększenie liczby zagadnień na egzaminie dyplomowym, szczególnie w odniesieniu do zagadnień związanych z realizowanymi specjalnościami;
2. Rekomenduje się wprowadzenie skutecznych działań pro jakościowych na rzecz eliminacji błędów w przygotowaniu i dopuszczeniu prac dyplomowych, polegających, np. na wysokim wskaźniku JSA lub wadliwym podziale treści;
3. Rekomenduje się większą stymulację studentów do dodatkowej aktywności naukowej, polegającej na przygotowaniu publikacji naukowych, udziale w kołach naukowych, konferencjach naukowych czy też projektach badawczych związanych z profilem zawodowym kierunku.

Zalecenia

1. Zaleca się likwidację praktyk weryfikacji efektów uczenia się (egzaminów) w trybie zdalnym, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Zaleca się uzupełnienie wskazanych braków opisów metod weryfikacji efektów uczenia się w kartach przedmiotów (sylabusach).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na ocenianym kierunku zarządzanie (profil praktyczny, studia stacjonarne I stopnia) prowadzi 17 nauczycieli akademickich, w tym: 1 doktor habilitowany, 10 doktorów i 6 magistrów. W tej ostatniej grupie (osób z tytułem zawodowym magistra) znajdują się między innymi lektor języka angielskiego i nauczyciel wychowania fizycznego. Relacja liczebności kadry (17 osób) w stosunku do liczby studentów kierunku zarządzanie (137) wynosi 1:8 i zapewnia prawidłową realizację zajęć. Struktura kwalifikacji kadry akademickiej jest prawidłowa. Dyscyplinę wiodącą nauki o zarządzaniu i jakości reprezentuje 7 osób: 5 doktorów i 2 magistrów. Z kolei dyscyplinę ekonomia i finanse reprezentują 4 osoby: 2 doktorów i 2 magistrów. Szczegółowe informacje na temat liczebności kadry akademickiej i jej struktury kwalifikacji zamieszczono w poniższych tabelach.

Liczebność kadry akademickiej realizującej proces dydaktyczny na kierunku zarządzanie

Rodzaj posiadanych kwalifikacji	Kadra ogółem	Pracownicy etatowi	Pracownicy zatrudnieni na umowy cywilno-prawne	Nauczyciele akademicki posiadający publikacje naukowe związane z treściami prowadzonych zajęć	Nauczyciele akademicki posiadający praktyczne doświadczenie zawodowe związane z treściami prowadzonych zajęć

prof. dr hab.	0	0	0	0	0
dr hab.	1	1	0	1	1
dr	10	8	2	6	7
mgr	6	0	6	2	5
Razem:	17	9	8	9	13

Dyscypliny i subdyscypliny naukowe reprezentowane przez kadre realizującą proces kształcenia

Dyscypliny i subdyscypliny naukowe	Prof. dr hab.	Dr hab.	Dr	Mgr	Razem
Nauki o zarządzaniu i jakości			5	2	7
Ekonomia i finanse			2	2	4
Nauki prawne			1		1
Matematyka			1		1
Informatyka			1		1
Nauki o kulturze fizycznej				1	1
Filologia angielska				1	1
Etnologia		1			1
Ogółem	0	1	10	6	17

Spośród 17 wykładowców 9 osób jest zatrudnionych w ramach umowy o pracę, przy czym aż 8 z nich na stanowiskach dydaktycznych. Pozostałych 8 osób jest zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych. Procentowy udział godzin zajęć, prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, w stosunku do łącznej liczby godzin zajęć określonych w programie studiów na ocenianym kierunku przekracza 50%. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich, zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, jest zatem zgodne z obowiązującymi prawnymi wymaganiami. Dokładniejsze dane na ten temat zamieszczono w poniższej tabeli.

Procentowy udział zajęć, prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy

Rok akademicki	Łączna liczba godzin	Liczba godzin realizowana przez nauczycieli akademickich w podstawowym miejscu pracy	Procentowy udział
2023/2024	2020	1036	51,3
2024/2025	2020	1246	61,7

Liczebność oraz struktura kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie zakładanych celów i efektów uczenia się, w tym efektów związanych z kształceniem na potrzeby praktyki. Tym niemniej rekomenduje się pozyskanie w nieodległej przyszłości 2-3 samodzielnych pracowników badawczo-dydaktycznych z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz etatowe ich zatrudnienie w Filii w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego jako podstawowym miejscu pracy. Wzmocnienia kadrowe są w dalszym ciągu zasadne w celu stabilizacji kadry, w tym w grupie promotorów prac dyplomowych. Ze względu na charakter zatrudnienia kadry akademickiej w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim (etaty dydaktyczne) oraz dużą liczbę godzin dydaktycznych realizowanych przez pracowników w ostatnich latach nie było awansów naukowych. Mimo tych niesprzyjających okoliczności zespołowi oceniającemu PKA przekazano podczas wizytacji informację, iż w najbliższym czasie 2 wykładowców zamierza aplikować w procedurach awansowych.

Ponad połowa (9/17) nauczycieli akademickich posiada publikacje naukowe związane z treściami prowadzonych zajęć, a ¼ z nich (13/17) praktyczne doświadczenie zawodowe nabyte poza Uczelnią. Zdecydowana większość kadry legitymuje się wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym i organizacyjnym na rzecz Uczelni. Nauczyciele akademicy posiadają również kompetencje dydaktyczne związane z prowadzeniem w okresie pandemii zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto znacząca część nauczycieli akademickich jest przygotowana do realizacji zajęć w językach obcych.

Obsada zajęć jest prawidłowa, zaś kompetencje wymagane do prowadzenia poszczególnych zajęć są pokryte przez dorobek naukowy i/lub kwalifikacje praktyczne kadry akademickiej. Generalnie osobom z tytułem zawodowym magistra nie są powierzane wykłady. Jedyny wyjątek dotyczy wykładu z *rachunkowości podatkowej*. Taka decyzja została poprzedzona starannym rozważeniem wynikających z tego korzyści oraz konsultacjami na szczeblu uniwersyteckim. Po uzyskaniu informacji, że przepisy nie wymagają zatwierdzenia przez Radę Wydziału i dopuszczają taką sytuację, o ile pozwalają na to kompetencje osoby prowadzącej, kierownik Katedry Badań Regionalnych po konsultacjach z Przewodniczącą Rady Programowej uznali, że taka decyzja jest uzasadniona. Rozstrzygający był fakt, że prócz pięcioletniego doświadczenia praktycznego (prowadzenie własnej działalności gospodarczej zajmującej się obsługą księgową, administracyjną, zarządzaniem i rachunkowością), Pan magister prowadzący wykład posiada również bogate doświadczenie dydaktyczne, bowiem prowadzi w liceum przedmioty zawodowe na kierunku technik rachunkowości i technik ekonomista, a także zajęcia dla dorosłych w ramach Kursów Kształcenia Zawodowego (kwalifikacje EKA04 oraz EKA07). Ponadto zajęcia Pana mgra zostały poddane hospitacji i uzyskały pozytywną opinię. Bardzo wysokie oceny zajęć przez studentów i ich zadowolenie z praktycznej umiejętności, jaką daje praca w programie Rewizor GT uzasadniają powierzenie Panu magistrowi całości zajęć (wykładów i ćwiczeń) z *rachunkowości podatkowej*. Przytoczoną argumentację można uznać za zasadną.

W obsadzie zajęć nie stwierdzono przypadków powierzania danemu nauczycielowi akademickiemu nadmiernej liczby godzin zajęć lub zbyt dużej liczby prowadzonych zajęć. Na 17 osób w czterech przypadkach pensum przekroczyło 300 godzin efektywnych (329, 385, 444 i 455). Żaden z 8 pracowników zatrudnionych na umowy cywilno-prawne nie przekroczył pensum w wysokości 100 godzin. W kilku przypadkach pracownicy etatowi zatrudnieni na stanowiskach dydaktycznych prowadzili zajęcia z 5-8 zajęć. Prowadzący seminaRIA dyplomowe nie są obciążani nadmierną liczbą dyplomantów. W dwóch ostatnich latach akademickich grupy seminaryjne liczyły z reguły od 2 do 10 studentów. Liczba promotorów prac licencjackich na studiach stacjonarnych wynosi 4 i na studiach niestacjonarnych 5. Kompetencje naukowe oraz metodologiczne promotorów prac dyplomowych ocenia się pozytywnie. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe.

Obsada zajęć jest weryfikowana przede wszystkim za pomocą hospitacji zajęć oraz wyników ankiet oceny zajęć dydaktycznych. Zespołowi oceniającemu PKA zapewniono wgląd do 12 protokołów hospitacji zajęć. Oceny wystawione przez osoby hospitujące były pozytywne. W Filii Uniwersytetu Łódzkiego hospitacje odbywają się zgodnie z Zarządzeniem nr 11/21 z dnia 12.09.2021 r. w sprawie: wprowadzenia procedury hospitacji zajęć dydaktycznych realizowanych na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim. Zgodnie z nim ocena hospitacji odbywa się pod kątem:

- doboru i wykorzystania środków dydaktycznych oraz form pracy studentów,
- merytorycznego przygotowania prowadzącego do zajęć,
- terminowości i punktualności prowadzenia zajęć,
- kreatywności i mobilizowania studentów do aktywnego udziału w zajęciach.

Zespołowi oceniającemu PKA przekazano również następujące raporty:

1. Analiza ankiet oceniających wykładowców (semestr letni 2023/2024);
2. Analiza ankiet oceniających wykładowców (semestr zimowy 2023/2024);
3. Raport z ankietowej oceny zajęć na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim, Rok akademicki 2022/2023 (semestr zimowy).

W tym ostatnim przypadku ocenie poddano wszystkie rodzaje zajęć prowadzonych (na 4 kierunkach: zarządzanie, administracja, leśnictwo oraz turystyka i rekreacja). Studenci wydziału ocenili łącznie 210 prowadzonych zajęć, w tym: 89 wykładów, 66 ćwiczeń, 21 konwersatoriów, 6 lektoratów, 10 seminariów dyplomowych, 6 ćwiczeń terenowych, praktyki zawodowe oraz zajęcia z wychowania fizycznego. Studenci odpowiadali (w skali od 1 do 6) na 6 następujących pytań:

1. Czy osoba prowadząca zajęcia odnosiła się z szacunkiem do studentów?
2. Czy osoba prowadząca zajęcia prowadziła je w sposób zrozumiały i uporządkowany?
3. Czy osoba prowadząca zajęcia stosowała metody adekwatne do formy zajęć i omawianych treści?
4. Czy osoba prowadząca zajęcia prowadziła je zgodnie z treściami i informacjami zamieszczonymi w sylabusie przedmiotu?
5. Czy osoba prowadząca zajęcia efektywnie wykorzystywała czas zajęć (w tym nie spóźniała się oraz bez uzasadnionej przyczyny nie skracała i nie przedłużała zajęć)?
6. Czy osoba prowadząca zajęcia była dostępna podczas konsultacji/dyżurów?

W przypadku kierunku zarządzanie uzyskał on ocenę 4,61. Średnia ocen dla 6 wymienionych pytań dla kierunku zarządzanie wyniosła kolejno: 4,68; 4,40; 4,57; 4,71; 4,71; 4,57.

Interesujące i generalnie pozytywne odpowiedzi studentów dotyczyły również pytań otwartych, takich jak: „Co podobało się Pani/Panu w pracy osoby prowadzącej zajęcia?” oraz „Co wg Pani/Pana powinno zostać poprawione w pracy osoby prowadzącej zajęcia?”. Na końcu raportu zamieszczono rekomendacje na rok akademicki 2023/2024:

- zapoznanie studentów z efektami uczenia się na pierwszych zajęciach;
- częste odwoływanie się do efektów uczenia się podczas realizacji zajęć;
- jasne precyzowanie wymagań dotyczących organizacji zajęć, oceny prac etapowych oraz końcowych na zajęciach i w sylabusie zajęć;
- utrzymanie wysokiej kultury względem studentów (szacunek i punktualność);
- zachęcanie nauczycieli akademickich do udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje dydaktyczne (duża oferta szkoleń proponowanych przez UŁ).

Generalnie zwrotność ankiet była niska - na poziomie kilkunastu procent i warto podjąć działania, aby ją zwiększyć.

Zespołowi oceniającemu PKA przekazano 8 protokołów „Elektronicznej oceny pracowniczego nauczycieli”. Są to obszerne dokumenty zawierające ocenę aktywności pracowników dydaktycznych w takich obszarach, jak działalność dydaktyczna, organizacyjna, ocena Przełożonego, ocena Wydziałowej Komisji Oceniającej oraz uzasadnienie oceny końcowej. Ocena dotyczyła łącznie 3 lat akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022. W ocenie okresowej uwzględniana jest również opinia studentów pochodząca z ich ankietyzacji (punkt 16 Oceny prowadzonych zajęć wystawione przez studentów”).

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich, w tym związane z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są należycie zaspokajane. Podczas spotkania zespołu oceniającego z przedstawicielami kadry akademickiej aspekt ten został jednoznacznie pozytywnie

oceniony przez wykładowców. Informacje dotyczące możliwości szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne są przesyłane mailowo do nauczycieli akademickich.

W ramach projektu "Doskonałość Dydaktyczna Uczelni" powstał Zespół Doskonałości Dydaktycznej. W celu realizacji tej inicjatywy z Centrum Obsługi Studentów i Doktorantów została wydzielona jednostka Centrum Rekrutacji i Doskonałości Dydaktycznej, w której strukturach działa Zespół. W jego skład wchodzi metodyk ds. kształcenia tradycyjnego, metodyk ds. e-learningu oraz informatyk grafik. Do głównych zadań zespołu należy:

- badanie potrzeb nauczycieli akademickich w zakresie doskonalenia zajęć dydaktycznych,
- organizowanie szkoleń, w tym szkoleń indywidualnych, webinarów dotyczących kształcenia tradycyjnego oraz kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
- opracowanie poradników, ebooków, krótkich materiałów video z zakresu dydaktyki.

Przykładowo obecnie są dostępne szkolenia na następujące tematy:

09.05.2025 – *Różne odmiany dramy, czyli nauka przez wejście w cudzą skórę* (webinar),
15.05.2025 – *A może od praktyki do teorii – jak pomóc w edukacji osobom pracującym* (webinar),
26.05.2025 – *Skuteczna komunikacja z pokoleniem Z* (webinar),
04.06.2025 – *Przez lupę Studenta: Zaangażowany Dydaktyk a zaangażowany Student* (webinar),
11.06.2025 – *Storytelling w prowadzeniu zajęć – już nie nowy, ale wciąż trudny* (webinar),
16.06.2025 – *Wykorzystanie map koncepcyjnych w pracy ze Studentami* (webinar),
26.06.2025 – *Budowanie scenariuszy filmowych – materiałów asynchronicznych do zajęć* (webinar),
27.06.2025 – *Ale po co? Uświadamianie celów działań edukacyjnych Studentom* (webinar).

Polityka kadrowa realizowana w Uczelni obejmuje także zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia, dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, jak i pozostałych pracowników Uczelni. W tym celu wprowadzono Zarządzenie nr 88 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 23.01.2025 r. w sprawie: wprowadzenia Procedury Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej w Uniwersytecie Łódzkim oraz Uchwałę Rady Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 24 kwietnia 2023 r. nr 55/2023 w sprawie: przyjęcia procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz w przypadku zachowań nieetycznych na Wydziale Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim. Szersze informacje na ten temat zostały zamieszczone również na stronie internetowej Uniwersytetu Łódzkiego pod linkiem „UniŁódz razem przeciwko dyskryminacji, mobbingowi i innym zachowaniom niepożądanym”. Wsparcie osobom pokrzywdzonym zapewnia Koordynatorka ds. przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i innym zachowaniom niepożądanym, która działa w ramach struktur Centrum Wsparcia i Dostępności.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się dopasowanie struktury nauczycieli akademickich do potrzeb	W wyniku zalecenia PKA z 2022 roku powiększono grono wykładowców o praktyków zatrudnionych na umowę zlecenie. Pozwoliło to na zwiększenie	zalecenie zrealizowane

	procesu dydaktycznego zapewniając odpowiedni poziom kompetencji prowadzących zajęcia na kierunku, w szczególności poszerzenie grona osób w powiązaniu z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowano kierunek zarządzanie profil praktyczny, w tym nauczycieli akademickich z tytułem profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego.	wymiaru treści o charakterze praktycznym w ramach prowadzonych zajęć, a także na zwiększenie udziału nauczycieli akademickich przypisanych do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości – obecnie jest to 5 osób ze stopniem doktora i 2 z tytułem zawodowym magistra. Ponadto 4 kolejne osoby przypisane są do subdyscypliny ekonomia i finanse (2 doktorów i 2 magistrów), jedna do informatyki (dr), jedna (dr) do matematyki, ale ukończyła też studia podyplomowe w dziedzinie zarządzania, jedna (dr) do nauk prawnych i jedna do nauk humanistycznych (dr hab.). W roku akademickim 2024/25 zajęcia na kierunku zarządzanie prowadzi obecnie 9 nauczycieli akademickich zatrudnionych na etacie w Katedrze Badań Regionalnych w Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim oraz 8 wykładowców zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej (w tym anglistka i wf-ista). Podczas pierwszego etapu korekty struktury kadry akademickiej skupiono się na działaniach prowadzących do pozyskania praktyków i zwiększenia udziału nauczycieli przypisanych do nauk o zarządzaniu i jakości. Równolegle prowadzono też poszukiwania pracowników samodzielnych z tej dyscypliny. Okazało się jednak, że jeszcze korzystniejsze niż pozyskanie pracownika samodzielnego (doktora habilitowanego) będzie zatrudnienie nauczyciela akademickiego na etapie bardzo zaawansowanych prac nad habilitacją, który wkrótce przystąpi do procedury habilitacyjnej. Stąd też w bieżącym roku akademickim zatrudniono jedną osobę w takiej sytuacji, a w następnym roku – wraz z przejściem na emeryturę jednego z pracowników Katedry Badań Regionalnych planuje się zatrudnienie na etat osoby, która obecnie realizuje zajęcia na umowę cywilno-prawną. Osoba ta to dobrze rokujący pracownik badawczo-dydaktyczny o bogatym dorobku, zaawansowanych pracach nad habilitacją oraz specjalizacji w logistyce biopaliw, ekologii, zrównoważonym rozwoju i transformacji energetycznej.	
2.	Zaleca się zapewnienie odpowiedniej liczebności kadry dydaktycznej w stosunku do liczby studentów w celu wyeliminowania	Od roku akademickiego 2023/24 zatrudniono pracowników na umowy cywilno-prawne do prowadzenia następujących zajęć:	zalecenie zrealizowane

	sytuacji powierzania zbyt dużej liczby zajęć na kierunku (specjalności) pojedynczym nauczycielom akademickim.	Na specjalności <i>rachunkowość i finanse przedsiębiorstw</i> (obecnie specjalność nosi nazwę <i>rachunkowość i zarządzanie finansami</i>): • <i>rachunek kosztów i elementy rachunkowości zarządczej,</i> • <i>organizacja rachunkowości. Dokumentacja i plan kont,</i> • <i>rachunkowość bankowa,</i> • <i>rachunkowość podatkowa,</i> • <i>międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej.</i> Na specjalności <i>logistyka</i>: • logistyka produkcji, • logistyka dystrybucji. oraz od roku akademickim 2024/25: • ekologia. Do prowadzenia poszczególnych zajęć zostały zatrudnione osoby z odpowiednim dorobkiem zawodowym – zgodnym z tematyką zleconych zajęć, a także z doświadczeniem dydaktycznym. Przed wprowadzeniem zmian zajęcia na specjalności <i>logistyka</i> prowadziło tylko troje nauczycieli akademickich, obecnie te same zajęcia zostały rozdzielone pomiędzy pięć osób (w tym dwie zatrudnione na umowy cywilno-prawne). Przed wprowadzeniem zmian zajęcia na specjalności <i>rachunkowość i finanse przedsiębiorstw</i> prowadziło tylko dwoje nauczycieli akademickich, obecnie zajęcia te rozdzielone są pomiędzy 6 osób (w tym cztery zatrudnione na umowy cywilno-prawne).	
3.	Zaleca się zmniejszenie nadmiernego obciążenia dydaktycznego nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia specjalizacyjne na specjalności logistyka (analogicznie prowadzących wszystkie zajęcia specjalizacyjne na specjalności <i>rachunkowość i zarządzanie finansami</i>) oraz doprowadzenie do większej koncentracji tematyki zajęć prowadzonych przez poszczególnych pracowników i jej powiązania z ich zainteresowaniami naukowymi i posiadanym	Zatrudnienie nowych wykładowców – praktyków na umowę cywilno-prawną pozwoliło na znaczne obniżenie obciążenia dydaktycznego pracowników etatowych oraz zwiększenie koncentracji tematyki prowadzonych zajęć. Nastąpiło znaczące zmniejszenie pensum (poza jedną osobą, której pensum wzrosło w związku z prowadzeniem seminarium licencjackiego). W ubiegłych latach kadra Wydziału była znacznie „przepensowana” (niejednokrotnie zdarzały się - potwierdzone pisemną zgodą pracowników - sytuacje dwukrotnego przekroczenia pensum). Generowało to koszty i utrudniało pracownikom rozwój badawczy i dydaktyczny. W celu zmniejszenia liczby nadgodzin pracowników etatowych, zdywersyfikowania prowadzących zajęcia na poszczególnych specjalnościach oraz wprowadzenia osób z doświadczeniem praktycznym (zgodnie z ostatnimi	zalecenie zrealizowane

	doświadczeniem praktycznym.	zaleceniami Zespołu Oceniającego PKA) od roku akademickiego 2023/24 zatrudniono pracowników na umowy cywilno-prawne. W efekcie nastąpiła zdecydowanie większa koncentracja zajęć u pracowników akademickich. Sukcesywne zmniejszanie obciążeń dydaktycznych pracowników „przepensowanych” jest działaniem kontrolowanym. Zatrudnienie praktyków na umowy cywilno-prawne pozwoliło na lepszą koncentrację zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, co powoli owocuje powrotem kilku z pracowników do pracy badawczej i wyjazdów zagranicznych. Kadra akademicka kierunku zarządzanie to w znaczącej mierze pracownicy na stanowiskach adiunktów dydaktycznych. Nie obowiązuje ich zatem punkt oceny pracowniczej związany z działalnością naukową. Mimo to większość pracowników prowadzi działania o charakterze naukowym bądź badawczym. Realizują to poprzez udział w różnorodnych projektach (w tym unijnych), publikacje (także w językach obcych), czynny udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych, recenzje dla czasopism, prowadzenie badań (własnych lub na zlecenie) czy pełnienie roli ewaluatorów lub ekspertów w tym także w projektach unijnych. Pracownicy zatrudnieni na umowach cywilno-prawnych rekrutują się z dwóch grup: (1) wysoko wykwalifikowanych nauczycieli przedmiotów zawodowych, podnoszących nieustannie swoje kompetencje oraz (2) właścicieli przedsiębiorstw (firm logistycznych czy biur rachunkowych), jak również kadry wysokiego szczebla w przedsiębiorstwach z sektora energetycznego czy przemysłowego. Wielu wykładowców należy jednocześnie do obu grup, czyli łączy pracę w zawodzie z działalnością dydaktyczną. Spośród kadry 9 osób posiada publikacje naukowe związane z treściami prowadzonych zajęć, a 13 osób praktyczne doświadczenie zawodowe.	
4.	Zaleca się powierzenie prowadzenia części zajęć kształtujących umiejętności praktyczne studentów praktykom z otoczenia biznesowego Filii w Tomaszowie Mazowieckim, celem umożliwienia	W odpowiedzi na to zalecenie zatrudniono następujących praktyków z otoczenia biznesowego Filii w Tomaszowie Mazowieckim: 1. księgowy, administrator wspólnot mieszkaniowych, współwłaściciel biura rachunkowego; nauczyciel przedmiotów zawodowych;	zalecenie zrealizowane

	osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.	2. koordynator logistyki i transportu w firmie MTI Studzianki S.C.; 3. koordynator projektów w firmie New Energy Transfer Warszawa, menedżer na rynki arabskie w firmie Kopalnia Węgla Brunatnego Sieniawa Sp. z o.o.; 4. audytor wewnętrzny Systemu HACCP, Dekra Certification, Audytor wewnętrzny Systemu Zarządzania Jakością wg normy ISO 9001:2008- Dekra Certification kurs systemów ERP i CRM, nauczyciel przedmiotów zawodowych; 5. konsultant w globalnej firmie Infosys BPM. Zalecenie PKA stało się inspiracją do takiej współpracy z otoczeniem zewnętrznym, która pozwala studentom na rozwój poprzez praktyczne aspekty kształcenia w formie uczestnictwa w wizytach studyjnych, warsztatach oraz wykładach praktyków biznesu – przedstawicieli kadry zarządzającej zatrudnionej w różnych dziedzinach gospodarki oraz właścicieli firm działających na lokalnym rynku pracy. Jest to realizowane w ramach zajęć do wyboru <i>wybrane problemy zarządzania - Case Study</i>. Zajęcia te są koordynowane przez pracownika Filii, ale wykłady prowadzą członkowie Rady Biznesu i inni przedstawiciele otoczenia zewnętrznego. Celem zajęć jest przedstawienie praktycznej wiedzy i umiejętności z zakresu zarządzania wykorzystanej w konkretnym przypadku przez zaproszonych gości, przedstawicieli różnych instytucji i przedsiębiorstw. Studenci poznają w ten sposób szczegółowe rozwiązania problemów, zasady zarządzania stosowane w różnych sytuacjach, w tym różnorodne sposoby reagowania na zmiany i sytuacje kryzysowe. Częścią programu zajęć są też wizyty studyjne w różnych lokalnych firmach. W roku 2024 w ramach tych zajęć odbyły się wizyty studyjne w banku PeKaO SA w Tomaszowie Mazowieckim, w TME - Centrum Logistycznym w Rzgowie i w Centrum Logistycznym TME w Łodzi. Liczba podmiotów zaangażowanych we współpracę w ramach zajęć rośnie z każdym rokiem i pozwala na coraz lepsze powiązanie uczelni z otoczeniem zewnętrznym. Najnowszą aktywnością Filii na tym polu jest nawiązanie w lutym 2025 r. współpracy z jednym z ostatnich już w skali kraju przedsiębiorstw w branży tekstylnej o bardzo długiej ponad 100-letniej historii, czyli z firmą Tomtex S.A. Prezes firmy wygłosił z wykład w ramach nowego cyklu zajęć.	
--	---	--	--

		W ciągu dwóch semestrów studentom zaproponowano wykłady o następującej tematyce: – Sekrety sukcesu. Jak rozwijać się w zawodowej dżungli? – Wyzwania w zarządzaniu projektami w firmie farmaceutycznej – Zarządzanie lokalnym rynkiem pracy w działaniach Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim – Co jest dziś ważne na entry level. Umiejętności niezbędne przy prowadzeniu i byciu częścią dużych projektów – Metodyka oceny zdolności kredytowej podmiotów prowadzących działalność gospodarczą – Zarządzanie firmą w kryzysie. Jak uciec przed wojną – SCRUM – metoda zarządzania projektem – Trendy i procesy w rekrutacji – Zarządzanie projektem developerskim – Model adaptacyjnego podejmowania decyzji w zastosowaniach praktycznych – cykl OODA – Strategiczna regeneracja w systemie ochrony zdrowia na przykładzie Samorządowej Przychodni Zdrowia w Tuszynie – Zarządzanie potencjałem ludzkim na przykładzie firmy Agroskład sp. z o. o. – Zarządzanie projektem – dlaczego SCRUM opanował świat	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy posiadają udokumentowany dorobek naukowy i dydaktyczny w dyscyplinach nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, co zapewnia prawidłową obsadę zajęć i umożliwia właściwą ich realizację oraz przygotowanie studentów do działalności zawodowej. Nauczyciele akademicy posiadają bardzo duże praktyczne doświadczenie zawodowe, zdobyte na stanowiskach menedżerskich w wielu przedsiębiorstwach i instytucjach oraz są bardzo zaangażowani w proces dydaktyczny. Polityka kadrowa prowadzona na Uczelni zapewnia właściwy dobór pracowników oraz zawiera transparentne procedury zatrudniania, przeglądu i weryfikacji kadry, a także wykorzystuje procedury i narzędzia rozwiązywania konfliktów. W ocenie kadry akademickiej biorą również czynny udział studenci.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się pozyskanie 2-3 samodzielnych pracowników badawczo-dydaktycznych z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz etatowe ich zatrudnienie w Filii w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego jako podstawowym miejscu pracy.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim dysponuje odpowiednią infrastrukturą i zasobami edukacyjnymi wykorzystywanymi w realizacji programu studiów I stopnia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym. Użytkowane budynki nie są jednak własnością Uczelni, co stanowi pewien problem np. w realizacji szeroko zakrojonych prac remontowych. Powierzchnia całkowita budynków, w których mieści się Filia wynosi 2 473 m². Na bazę dydaktyczną składają się:

- 3 aule (aula 1 na 120 osób, o powierzchni 110,5 m², aula 2 na 120 osób o powierzchni 110,5 m² oraz aula 3 na 156 osób o powierzchni 141,4 m²);
- 8 sal ćwiczeniowych o łącznej powierzchni 369 m²;
- 2 pracownie komputerowe (posiadających 41 stanowisk) o łącznej powierzchni 100 m²;
- 1 sala seminaryjna o powierzchni 22,6m².

Zespołowi oceniającemu PKA przekazano do wglądu szczegółowe informacje o powierzchni użytkowej, liczbie miejsc i wyposażeniu wszystkich sal i pracowni. Również wizytacja bazy naukowo-dydaktycznej potwierdziła bardzo duże zaangażowanie Władz Rektorskich, Dziekańskich i całej kadry akademickiej w utrzymanie infrastruktury materialno-technicznej Uczelni na jak najlepszym poziomie. Wielkość oraz jakość techniczna wszystkich pomieszczeń jest dostosowana do skali kształcenia: na kierunku zarządzanie studiuje 63 studentów na studiach stacjonarnych i 73 na studiach niestacjonarnych. Wykładowcy mają do dyspozycji rzutniki multimedialne i laptopy. Społeczność akademicka posiada dostęp do stałego łącza Wi-Fi. Trzeba jednak w tym miejscu wyeksponować potrzebę realnego podjęcia szeroko zakrojonych prac na rzecz rewitalizacji obiektu, w którym realizowane jest kształcenie. Jak dotychczas decyzje z tym związane odsuwane są w bliżej nieokreśloną przyszłość, co z pewnością nie służy rozwojowi Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim. Jako zasadne należałoby również wskazać pozyskanie funduszy i uruchomienie laboratorium logistycznego wyposażonego w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie, dedykowanego kształceniu na specjalności logistyka.

W budynku Filii znajdują się również: biblioteka o powierzchni 94,4 m², dziekanat o pow. 61 m², gabinety dla wykładowców oraz pokój gościnny, który daje możliwość noclegu w Tomaszowie Mazowieckim. Do dyspozycji studentów i pracowników jest też duży parking znajdujący się na terenie uczelni oraz automaty sprzedażowe z artykułami konsumpcyjnymi.

Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się poza Uczelnią – w nieodległej i wyremontowanej w 2020 roku sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim.

Ponadto Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim utrzymuje wieloletnią współpracę z Centralnym Ośrodkiem Sportu w Spale. Studenci wszystkich kierunków odbywają zajęcia z wychowania fizycznego na terenie tego nowoczesnego olimpijskiego ośrodka. Studenci Filii mogą korzystać z większości obiektów ośrodka m.in. z hal sportowych, basenu, siłowni, obiektów lekkoatletycznych, kortów tenisowych itp. Zajęcia z wychowania fizycznego obejmują również majowy spływ kajakowy.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nie odbiegają od aktualnie używanych w działalności zawodowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Filia Uniwersytetu Łódzkiego jest wyposażona w systemy i narzędzia IT (poczta elektroniczna, pakiet Office 365, Portal Pracowniczy, system USOSweb, Baza Aktów Własnych, APD, Multiportal, Teams, OneDrive – Moodle, Eduroam, Aplikacja MyUNILodz i inne), które pozwalają sprawnie pracować, prowadzić zajęcia, egzaminować, załatwiać sprawy administracyjne z zachowaniem standardów bezpieczeństwa cyfrowego. Poniżej wymieniono specjalistyczne oprogramowanie wykorzystywane na zajęciach:

Lp.	Zajęcia	Wykorzystywane narzędzia informatyczne/oprogramowanie
1.	<i>Informatyka</i>	Pakiet Open Office zawierający calc, writer, impress, base
2.	<i>Systemy informatyczne w logistyce</i>	Pakiet Open Office zawierający calc, writer, impress, base
3.	<i>Statystyka opisowa</i>	Pakiet Statistica
4.	<i>Matematyka</i>	Geogebra
5.	<i>Rachunkowość podatkowa</i>	Rewizor GT
6.	<i>Transport i elementy sieci logistycznej</i>	Platforma Goodloading, Platforma TransEdu - platformy edukacyjne darmowe, Pakiet Open Office zawierający arkusz kalkulacyjny
7.	<i>Zarządzanie projektami</i>	Platforma MIRO, aplikacja Trello, Visual Paradigm, i MS Power Point, Canva, Prezi
8.	<i>Język angielski</i>	– Chat GPT, – Copilot, – interaktywne ćwiczenia, testy, quizy (wordwall lub YouTube). Zasoby internetowe: – englishhub.oup.com, – BBC Learning English, – cambridgeenglish.org.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia.

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelnicy, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do właściwego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Biblioteka Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim istnieje od 2002 roku, a jej księgozbiór liczy ponad 15 tys. woluminów, w tym z zakresu zarządzania i organizacji, logistyki, marketingu i reklamy,

rachunkowości. Biblioteka zapewnia dostęp do literatury wymienionej w sylabusach zajęć. Poza biblioteką w siedzibie Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim studenci Wydziału korzystają z Biblioteki UŁ w siedzibie Uczelni w Łodzi.

Powierzchnia biblioteki obejmuje następujące pomieszczenia: wypożyczalnię, magazyn książek, czytelnię (20 miejsc), pokój pracowniczy. Biblioteka posiada 5 stanowisk komputerowych (do obsługi wypożyczenia, wyszukiwania dokumentów, katalogowania zbiorów oraz z dostępem do Internetu). Godziny otwarcia biblioteki dostosowane są do planu zajęć studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

W zasobach biblioteki znajduje się ponad 40 tytułów czasopism. Dla kierunku zarządzanie dedykowane są następujące czasopisma: Logistyka, Marketing i Rynek, Przegląd Organizacji, Rachunkowość, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości oraz archiwalne: Gospodarka Materiałowa & Logistyka, Gospodarka Narodowa, Gospodarka w Teorii i Praktyce.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Ponadto Uczelnia dostosowała infrastrukturę dydaktyczną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Budynek posiada windę, pętlę indukcyjną i toalety dla osób z niepełnosprawnościami. Przed głównym wejściem znajduje się podjazd dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością. W bibliotece znajduje się stanowisko komputerowe wyposażone w specjalną klawiaturę i myszkę.

Władze Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim dokonują systematycznej oceny zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej, zasobów i pracy biblioteki wydziałowej oraz pracy dziekanatu. Podmiotami dokonującymi oceny są:

- studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych,
- pracownicy naukowo-dydaktyczni,
- pracownicy dydaktyczni,
- pracownicy wspomagający proces dydaktyczny, niebędący nauczycielami akademickimi.

Ocena bazy materialno-technicznej dokonywana jest corocznie. Wykorzystuje się w tym celu anonimową ankietę internetową adresowaną do pracowników i studentów. Po analizie wyników ankiet Dziekan FUŁ podejmuje stosowne działania korygujące lub występuje z wnioskiem do Rektora UŁ w celu zapewnienia optymalnego poziomu zasobów materialnych. Wnioski z ankiety z roku akademickiego 2022/23 (wypełnionej przez 17 respondentów) były następujące: oceny dotyczące zasobów technicznych uzyskały średnią ocen nieprzekraczającą 3,5. Jedynie zasoby biblioteki (3,71) oraz czystość, higiena i estetyka pomieszczeń oraz otoczenia (4,12) zyskały wyższą ocenę. Najniżej oceniono wyposażenie sal dydaktycznych (3,29), w tym ich wyposażenie w sprzęt komputerowy oraz jego stan techniczny (3,18). Zaproponowano: zaopatrzenie sal w sprzęt audiowizualny, zadbanie o renowację rzutników multimedialnych itp. Na poziomie 3,6 oceniono zasoby książkowe biblioteki. Nieco wyżej w ocenie respondentów znalazły się zasoby elektroniczne (3,82 - dostępność do elektronicznych baz danych oraz 3,88 - zawartość elektronicznych baz danych dostępnych na Uczelni). Zważywszy na pięciostopniową skalę ocen są to wyniki stosunkowo słabe. Po przeanalizowaniu wyników ankiet wdrożono następujące działania naprawcze na rzecz poprawy zasobów materialnych i technicznych:

- zakupiono 8 nowych projektorów i wyposażono w nie sale dydaktyczne,

- przekazano 10 laptopów z Centrum Informatyki UŁ, które zostały przeznaczone do wykorzystania w działaniach dydaktycznych na terenie Uczelni,
- przyłączono budynek Filii do uniwersyteckiej sieci światłowodowej LODMAN,
- wymieniono przestarzały sprzęt w sali komputerowej (na 22 nowe komputery),
- zakupiono i zainstalowano oprogramowanie Statistica (licencje dla studentów i wykładowców).

W roku akademickim 2023/24 ankieta została wypełniona zaledwie przez kilka osób przedłużono zatem jej zbieranie na semestr zimowy 2024/2025. Nauczyciele akademicki zachęcali studentów do wzięcia udziału w ankiecie, co zaowocowało uzyskaniem odpowiedzi od 29 osób. Warto również zaznaczyć, że przegląd licencji na używane oprogramowanie jest obowiązkiem Informatyka wydziałowego, który uzgadnia z Dziekanem przedłużenie poszczególnych licencji na kolejne lata. Ponadto corocznie wykładowcy mogą zgłaszać pozycje do zakupu książek - wynikające z aktualizacji programów zajęć. W konsekwencji określone fundusze wydziałowe są przeznaczane na uzupełnienie księgozbioru bibliotecznego. Można zatem stwierdzić, że wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do diagnozowania elementów wymagających pilnego doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się wykorzystanie w procesie kształcenia studentów specjalistycznego oprogramowania zgodnego z aktualnie używanym w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie profil praktyczny w szczególności w powiązaniu z proponowanymi modułami specjalnościowymi: logistyka oraz rachunkowość i finanse przedsiębiorstw.	W odpowiedzi na zalecenie zespołu oceniającego PKA wprowadzono specjalistyczne oprogramowanie do procesu kształcenia w ramach 8 zajęć: <i>informatyka, systemy informatyczne w logistyce, statystyka opisowa, matematyka, rachunkowość podatkowa, transport i elementy sieci logistycznej, zarządzanie projektami, język angielski</i> . Wykaz oprogramowania znajduje się w tabeli zamieszczonej przy opisie kryterium nr 5.	zalecenie zrealizowane
2.	Zaleca się udostępnienie wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania, wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dla studentów i pracowników.	Studenci UŁ w ramach konta uniwersyteckiego mają bezpłatny dostęp do wszystkich potrzebnych systemów oraz narzędzi IT. Dzięki niemu logują się na pocztę, uzyskują dostęp do pakietu Office 365, systemu USOS i sieci WI-FI w budynkach uczelni. W ramach pakietu Microsoft Office 365 studenci mają dostęp do:	zalecenie zrealizowane

		Microsoft Teams umożliwiające naukę zdalną. Pakiet (zawierający m.in. Word, Excel, PowerPoint) można zainstalować na pięciu urządzeniach, w tym prywatnych komputerach i telefonach komórkowych. W ramach zajęć informatycznych i korzystania z specjalistycznych (wirtualnych symulacji) w specjalności logistyka na przedmiocie transport i elementy sieci logistycznej, na części zajęć studenci korzystają z bezpłatnych platform, np. Goodloading, TransEdu, Map Google, itp. w celu ćwiczenia obsługi programów załadunkowych środków transportu, wyznaczania tras przewozów, określania czasu pracy kierowców, doboru środków transportu do zlecenia spedycyjnego.	
3.	Zaleca się dostosowanie infrastruktury bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością.	Dostosowano infrastrukturę biblioteczną na terenie Wydziału do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Stworzono stanowisko komputerowe wyposażone w specjalistyczną klawiaturę i myszkę do pracy na komputerze.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci kształcą się w akceptowalnych warunkach. Zasoby materialne, posiadane przez Filię Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim stanowią duże wyzwanie w kontekście ich unowocześniania i przejęcia na własność Uczelni. Liczba sal oraz ich wielkość i wyposażenie, w tym oprogramowanie specjalistyczne i materiały dydaktyczne, odpowiadają liczebności grup studenckich oraz potrzebom prowadzonego (od 2010 roku) kształcenia na kierunku zarządzanie. Baza dydaktyczna, którą dysponuje Filia umożliwia realizację różnych form aktywności, zapewniających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Infrastruktura i zasoby edukacyjne, wykorzystywane w realizacji programu studiów, w tym księgozbiór biblioteczny i laboratoria komputerowe, pokrywają zapotrzebowanie kształcenia na kierunku zarządzanie, profil praktyczny (studia I stopnia). Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Infrastruktura Uczelni jest dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Corocznie odbywa się monitoring bazy dydaktycznej z udziałem interesariuszy wewnętrznych, a jego wyniki są wykorzystywane w działaniach o charakterze doskonalącym. Nie ulega jednak wątpliwości, iż baza dydaktyczna Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim powinna stanowić przedmiot znacznie większej troski ze strony władz Uczelni, ponieważ służy nauczaniu młodzieży akademickiej od dawna i wymaga znaczących inwestycji o charakterze rewitalizacyjnym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Podjęcie rzeczywistych działań na rzecz kompleksowej rewitalizacji obiektu, w którym od lat realizowane jest kształcenie dla studentów ocenianego kierunku zarządzanie (oraz kierunków: leśnictwo, administracja, turystyka i rekreacja).
2. Pozyskanie funduszy i uruchomienie laboratorium logistycznego wyposażonego w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie, dedykowanego kształceniu na specjalności logistyka.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek zarządzanie jest prowadzony przez Uczelnię w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym dla pierwszego poziomu studiów. Niewielka skala (na kierunku uczy się około 140 studentów wszystkich lat) wskazuje i potwierdza lokalny zakres funkcjonowania. Jest to zgodne z wizją i misją Uczelni, która wskazuje, że oferta edukacyjna Filii powinna odpowiadać specyficznym potrzebom mieszkańców obszarów poza metropolitalnych w zakresie zdobycia lub uzupełnienia wykształcenia o charakterze praktycznym. Profil absolwenta przewiduje nabycie umiejętności pozwalających na podjęcie pracy w blisko 30 zawodach ujętych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 listopada 2021 (Dz.U. 2021 poz. 2285). Długofalowa strategia Uczelni zakłada współdziałanie z przedsiębiorcami, samorządami, instytucjami oświaty, kultury i sztuki.

Uczelnia podjęła działania zapewniające współpracę z podmiotami zewnętrznymi w obszarach administracji (Urząd Miasta i inne), edukacji, kultury, gospodarki, usług komunalnych oraz działań społecznych. Współpraca obejmuje aktywność ujętą w umowach zawartych z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Obszary merytoryczne, w których funkcjonują instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujące z Uczelnią, wpisują się w koncepcję i cele kształcenia. Obszary działalności zawodowej podmiotów są adekwatne do realizowanego programu studiów.

Prowadzone są zróżnicowane formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W kontaktach z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelnia bazuje przede wszystkim na podmiotach

lokalnych. Realizowana jest współpraca w zakresie odbywania praktyk, organizowania i/lub uczestnictwa w konferencjach, targach pracy, publikacji artykułów naukowych bądź popularno-naukowych, monografii, ekspertyz czy też wizyt studyjnych (banki, centra logistyczne). W 2024 roku Uczelnia zorganizowała wizytę studyjną w banku PeKaO S.A w Tomaszowie Mazowieckim, w TME Centrum Logistycznym w Rzgowie oraz Centrum Logistycznym TME w Łodzi.

Przykładem aktywnej współpracy są wykłady eksperckie jako cykliczne spotkania z absolwentami Uczelni. W programie wydarzenia są podejmowane są tematy związane m.in. z rozwojem Uczelni w kontekście wyzwań gospodarczych i geopolitycznych oraz globalnych trendów w zmieniającym się świecie. W 2023 roku wykład prowadziła Pani Ewelina Danowska - Dyrektor ds. Rozwoju w regionie Europa i Ameryka Łacińska Ericssona - „FutureTech Skills: Metaverse. Kształcenie w Erze Technologii”

Kolejnym przykładem działania dotyczącego zarówno absolwentów jak i otoczenia społeczno-gospodarczego jest „Projekt mentorski Uniwersytetu Łódzkiego”. Absolwenci Uczelni i jednocześnie reprezentanci biznesu, świata kultury i mediów, doradzają studentom uczelni i pomagają im zaplanować ścieżkę kariery. Główne założenia projektu jest wsparcie w wyznaczeniu realistycznych i ambitnych planów zawodowych studenta, określenie jego mocnych i słabych stron, motywowanie do rozwoju kariery zawodowej, wsparcie w realizacji własnych celów oraz poznanie rynku pracy oraz możliwych dróg rozwoju.

Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego dostarczają istotnych informacji dotyczącego aktualnych zmian i potrzeb rynku pracy – „Barometr zawodów” przesyłany co roku przez Powiatowy Urząd Pracy czy też comiesięcznego raportu „Lokalny rynek pracy”. Dokumenty te mają charakter prognoz i są analizowane przez pracowników Uczelni, w tym przez Radę Programową dla kierunku zarządzanie.

Uczelnia zatrudnia na stanowiskach dydaktycznych również fachowców – praktyków, którzy swoim doświadczeniem i wiedzą zawodową wzbogacają i uaktualniają prowadzone przez siebie zajęcia dydaktyczne. Intensywność współpracy jest adekwatna do skali funkcjonowania Filii Uczelni i kierunku.

Uczelnia nawiązała i utrzymuje bieżącą współpracę ze szkołami średnimi. Współpraca prowadzona jest bezpośrednio jak i w ramach programów „Uniwersytet Dzieci i Młodzieży” (wraz z Urzędem Miasta Tomaszów Mazowiecki) oraz „Uniwersytet Zawsze Otwarty”. Realizowane są wykłady i spotkania informacyjne dotyczące prowadzonych przez Uczelnie kierunków studiów.

Zapewniony jest udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w budowaniu i doskonaleniu programów studiów. Regulacje wewnętrzne dotyczące systemu zapewnienia jakości przewidują zgłaszanie uwag, wniosków i dyskusję na temat programu studiów, jego realizacji i ewaluacji.

Procedury dotyczące udoskonalania programu studiów i uwzględniania w nich oczekiwań interesariuszy zewnętrznych są realizowane w trybie ciągłym. Powołała została Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, której celem jest między innymi analizowanie zgromadzonych opinii pracodawców o poziomie wykształcenia absolwentów. Opracowano kompleksową procedurę projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programów studiów.

Dziekan Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku powołał Radę Biznesu. Zadaniem Rady jest umożliwienie efektywnej współpracy środowiska akademickiego ze światem biznesu, wsparcie w praktycznym kształceniu studentów a także stworzenie platformy wymiany informacji, w tym informacji o oczekiwanych przez rynek pracy kompetencjach absolwentów. Określono trzy obszary współpracy: dydaktykę, działalność naukową oraz promocję. W kolejnych

latach, w ramach Rady Biznesu jako ciała wydziałowego, powstały zespoły przypisane do poszczególnych kierunków, w tym łącznie dla kierunku zarządzanie i turystyka i rekreacja. W wyniku spotkań warsztatowych zapoczątkowanych w 2024 roku, sformułowano wniosek o braku potrzeby wprowadzania istotnych zmian w programie studiów na kierunku zarządzanie. Wskazano natomiast na kluczowość kompetencji absolwentów w zakresie pracy grupowej oraz dobrej komunikacji, w tym komunikacji międzypokoleniowej.

Studenci mają możliwość wyrażenia swoich sugestii poprzez ankiety oceniające poszczególne zajęcia jak przydatności studiów na rynku pracy. Uczelnia przeprowadziła w czerwcu i wrześniu 2023 ankietę dla studentów kończących studia. Ankieta przeprowadzona została w formie papierowej i zawierała 10 pytań zamkniętych i 1 otwarte. Studenci uczestniczący w badaniu (80% liczby studentów) wskazali, że są aktywni w zawodach zgodnych z kierunkami studiów (69% badanych). Taka sama grupa studentów potwierdziła, że kwalifikacje zdobyte podczas studiów zwiększają ich szanse na rynku pracy. Absolwenci dostrzegają, że studia umożliwiają im kontynuację nauki (56%) oraz dalszy rozwój i samodoskonalenie (44%). Na uwagę zasługuje fakt, że 100% badanych studentów potwierdziło zgodność programu studiów z ich oczekiwaniami.

Uczelnia na bieżąco monitoruje losy absolwentów w kontekście potrzeb rynku pracy. Monitoring losu zawodowego absolwentów prowadzony jest jednak na poziomie ogólnouniwersyteckim, a nie na poziomie kierunku. Badanie to jest realizowane metodą panelową odnoszącą się do śledzenia grupy absolwentów przez kilka lat. Uzyskanie informacji o programie ukończonych studiów w odniesieniu do sytuacji zawodowej absolwentów jest podstawą do dalszych analiz. Powyższe analizy wykonuje Biuro Karier Uczelni.

Kolejnym narzędziem do badania losów absolwentów jest system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA). Dla absolwentów z 2022 roku względny wskaźnik bezrobocia był niższy od wskaźnika dla rejonu. Natomiast względny wskaźnik zarobków (0,78 dla niestacjonarnych i 0,68 dla stacjonarnych) wskazuje na niższe zarobki absolwentów w stosunku do średniej lokalnej.

Wszystkie informacje pochodzące od instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego oraz procesów ankietyzacji są analizowane i wykorzystywane w procesie podnoszenia jakości uczenia się. Badane są również przez Uczelnię efekty współpracy z podmiotami zewnętrznymi z punktu widzenia wpływu na program studiów i doskonalenia jego realizacji.

Spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego potwierdziło aktywne uczestnictwo instytucji i firm zewnętrznych w procesie kształcenia studentów. Liczne aktywności i udział w procesie zgłaszania uwag dotyczących zmian w programie uczenia się potwierdzają formalną możliwość i faktyczny udział przedsiębiorców w kreowaniu profilu absolwenta na kierunku zarządzanie. Reprezentanci otoczenia społeczno-gospodarczego pozytywnie wypowiedzieli się o współpracy z Uczelnią i zgłaszali wiele dalszych propozycji rozwoju kierunku w odniesieniu do potrzeb lokalnego rynku pracy. Na prośbę skierowaną przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, w celu wzmocnienia umiejętności miękkich, a zwłaszcza umiejętności pracy zespołowej zwiększono liczbę działań o charakterze projektowym. W celu wsparcia rozwoju umiejętności konstruowania wypowiedzi i argumentowania, poszerzono formy zaliczeń o elementy ustne (egzamin ustny z analizy i interpretacji sprawozdań finansowych, prezentacje projektów na zajęciach z badań marketingowych i komunikacji międzykulturowej).

Uczelnia systematycznie ocenia relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym pod kątem jej wpływu na program studiów. W powyższym działaniu biorą udział również studenci. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalających.

W ramach realizacji zaleceń ujętych w uchwale PKA nr 880/2022 Uczelnia powiększyła grono wykładowców o 6 praktyków zatrudnionych na umowy cywilno-prawne. Są to osoby z odpowiednim dorobkiem zawodowym – zgodnym z tematyką zleconych zajęć. Zaproszono do współpracy wysoko wykwalifikowanych nauczycieli przedmiotów zawodowych, właścicieli przedsiębiorstw (firm logistycznych czy rachunkowych), jak również kadrę wysokiego szczebla w przedsiębiorstwach z sektora energetycznego i przemysłowego. Doświadczenie dydaktyczne zatrudnionych wykładowców zostało pozytywnie zweryfikowane w trakcie pierwszego roku pracy poprzez przeprowadzone hospitacje. Powierzono im prowadzenie następujących zajęć:

Na specjalności rachunkowość i zarządzanie finansami:

- *rachunek kosztów i elementy rachunkowości zarządczej,*
- *organizacja rachunkowości, dokumentacja i plan kont,*
- *rachunkowość bankowa,*
- *rachunkowość podatkowa,*
- *międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej.*

Na specjalności logistyka:

- *logistyka produkcji,*
- *logistyka dystrybucji.*

Oraz od roku akademickiego 2024/25:

- *ekologistyka.*

W ramach realizacji zaleceń wprowadzono również od 2023 roku zajęcia do wyboru *wybrane problemy zarządzania – case study*. Są to zajęcia prowadzone przez członków Rady Biznesu oraz przedstawicieli instytucji i firm regionu. Celem zajęć jest przekazanie praktycznej wiedzy i umiejętności z zakresu zarządzania w oparciu o konkretne sytuacje biznesowe. Ponadto rozszerzono ofertę wykładów ściśle powiązanych z wiedzą praktyczną.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się systematyczny rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu zapewnienia studentom dostępu do najnowszej	Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym funkcjonuje na dobrym poziomie. Systematycznie zwiększana jest możliwość zapoznawania studentów z praktycznymi aspektami lokalnie	Zalecenie zrealizowane

	wiedzy oraz narzędzi właściwych dla kierunku zarządzanie, w sposób umożliwiający poznanie lokalnego rynku pracy.	funkcjonującego rynku pracy. Uczelnia zatrudniła dodatkowych wykładowców - praktyków oraz utworzyła kolejne zajęcia. Prowadzone są rozmowy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego o kolejnych obszarach współpracy, w szczególności z samorządem lokalnym.	
--	--	---	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia nawiązała i utrzymuje na bieżąco współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Głównymi interesariuszami zewnętrznymi są instytucje związane z podmiotami gospodarczymi, administracją samorządową, państwową i szkolnictwem. Wdrożony został Uczelniany System Doskonalenia Jakości Kształcenia zapewniający okresową weryfikację poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów. Odbývają się okresowe spotkania z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi jako faktyczne działania podejmowane przez zespoły powołane w ramach procedur doskonalenia jakości kształcenia. Aktywność powyższa została potwierdzona w ramach odbytej wizytacji. Bezpośrednie spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego wskazały na duży potencjał całego środowiska do współpracy z Uczelnią oraz istotną rolę prowadzonego kierunku dla całego regionu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Analizując stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku zarządzanie należy stwierdzić, że rodzaj i zakres internacjonalizacji procesu nauczania są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. W „Strategii Rozwoju Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim na lata

2020-2024” dostrzega się (str. 8) potrzebę wspierania aktywności studentów w zakresie ich partycypacji w programie Erasmus.

Umieędzynarodowieniu sprzyjają przede wszystkim zajęcia z języka angielskiego. Są one realizowane na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w wymiarze 120 godzin (po 30 godzin w semestrach 3-6). W semestrach 3-5 zajęcia te kończą się zaliczeniem, a w semestrze 6 egzaminem. W zbiorze realizowanych efektów uczenia się aż trzy dotyczą umiejętności związanych z kształceniem językowym. Są to:

12Z-1P_U10 - ma umiejętność przygotowywania prac pisemnych w języku polskim i nowożytnym języku obcym dotyczących realizowanych działań, z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł informacji z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii;

12Z-1P_U11 - posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i nowożytnym języku obcym dotyczących realizowanych działań, z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł informacji z użyciem specjalistycznej terminologii;

12Z-1P_U12 – ma umiejętności językowe w zakresie dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości zgodnie z wymaganiami właściwymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Dzięki udziałowi w sojuszu UNIC (Europejski Uniwersytet Miast w Transformacji Postindustrialnej) studenci Uniwersytetu Łódzkiego mają także możliwość ukończenia kursów ONLINE w kilku dodatkowych językach obcych.

Oprócz kształcenia w ramach lektoratów studenci są inspirowani przez wykładowców, a szczególnie promotorów do korzystania z publikacji w językach obcych oraz rozwijania swoich umiejętności językowych. Znaczna część kadry posiada kompetencje do nauczania w języku angielskim. Aktualnie przygotowana oferta wykładów w językach obcych obejmuje: Street Art as Tourists Attraction, The ethical dimensions of tourism activities, Introduction to market and Marketing, Motivations of foreign direct investment in medium-developed countries, with particular emphasis on Poland, Guiding and Tourists Attractions. Oferta ta będzie rozszerzana np. o wykład European Economic Law od roku akademickiego 2025/2026. Trzeba przy tym nadmienić, że w ramach rozwijania kompetencji językowych, pracownicy Uniwersytetu Łódzkiego korzystają z możliwości uczestniczenia w kursach i szkoleniach oferowanych w języku angielskim w ramach wspomnianej sieci UNIC. Wykładowcy podnosili swoje kompetencje uczestnicząc w szkoleniach zagranicznych. Przykładowe aktywności międzynarodowe kilku wybranych nauczycieli akademickich zamieszczono na stronach 44-47 raportu samooceny. Dotyczą one udziału w projektach międzynarodowych, szkoleniach, programach wymiany i innych aktywnościach.

Władze Uczelni oraz Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim stwarzają studentom i kadrze akademickiej ocenianego kierunku zarządzanie dobre warunki w zakresie umieędzynarodowienia kształcenia. Uczelnia podejmuje szereg aktywności związanych z internacjonalizacją. W strukturze Uczelni funkcjonuje Biuro Współpracy z Zagranicą, które wspiera rozwój międzynarodowej aktywności pracowników, doktorantów i studentów UŁ, organizuje i nadzoruje wymianę międzynarodową pracowników i studentów oraz organizuje proces kształcenia w Uczelni studentów zagranicznych. Do jego głównych zadań należą

1. administrowanie i koordynowanie porozumień o współpracy z jednostkami zagranicznymi,

2. realizacja programów międzynarodowych skierowanych na działania wymiany studentów i pracowników, w tym program Erasmus+, Edukacja,
3. realizacja projektów edukacyjnych krajowych i międzynarodowych oraz projektów wspierających umiędzynarodowienie UŁ, w tym Welcome to Poland (NAWA),
4. rekrutacja kandydatów z zagranicy na studia pełne w UŁ,
5. zarządzanie i współpraca z jednostkami w ramach programów skierowanych do indywidualnych stypendystów, w tym NAWA,
6. promowanie oferty edukacyjnej UŁ za granicą,
7. kreowanie wizerunku Uniwersytetu jako uczelni prostudenckiej i otwartej na różnorodność.

Biuro Współpracy z Zagranicą prowadzi działania adaptacyjne i integracyjne dla studentów zagranicznych we współpracy z Akademickim Centrum Wsparcia. Z kolei w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim ważne zadania spoczywają na Pełnomocniku Dziekana ds. Programu Erasmus. W obecnym roku akademickim została powołana nowa koordynatorka programu Erasmus. Studenci są informowani i zachęcani do udziału w różnych formach mobilności, w tym np. w zagranicznych szkołach letnich, które umożliwiają poszerzanie wiedzy, sprawdzenie swoich kompetencji językowych oraz stanowią zachętę do dłuższego wyjazdu na semestralne stypendium w ramach programu Erasmus.

Studenci mogą podejmować studia na tych uczelniach, z którymi Uniwersytet Łódzki podpisał umowę o współpracy. W przedłożonej zespołowi oceniającemu PKA dokumentacji znajduje się wykaz umów z uczelniami zagranicznymi o bezpośredniej współpracy z Uniwersytetem Łódzkim. Obejmuje on aż 185 pozycji. Najwięcej wśród nich stanowią uczelnie ukraińskie (33), kazachskie (17), chińskie (16), japońskie (10), niemieckie (10), brytyjskie (8), gruzińskie (8), francuskie (6), włoskie (6), amerykańskie (5) i słowackie (5). Obecnie prowadzone są negocjacje w sprawie podpisania umów o współpracy w ramach programu Erasmus z następującymi uczelniami: Francja – Paris Nanterre, Chorwacja – Uniwersytet w Zagrzebiu, Turcja – Uniwersytet w Ankarze.

Zasadne jest podniesienie skuteczności działań w zakresie internacjonalizacji kształcenia w odniesieniu do studentów kierunku zarządzanie wyjeżdżających do uczelni partnerskich. Nie jest to łatwe wyzwanie, ponieważ większość z nich równocześnie studiuje i pracuje zawodowo. Tym niemniej wyjazdy studentów ocenianego kierunku do uczelni zagranicznych powinny być częstsze. W Filii w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego, na którym prowadzony jest kierunek studiów zarządzanie, studenci są regularnie powiadamiani zarówno o możliwościach odbycia praktyki zawodowej za granicą, jak i studiowania w uczelni zagranicznej. Nieco lepiej prezentuje się skala zagranicznej mobilności kadry akademickiej realizującej kształcenie na kierunku zarządzanie. Mobilność kadry akademickiej kierunku w latach 2023-25:

- 1 wyjazd w ramach programu Erasmus +STT;
- 1 wyjazd w ramach programu NAWA (*krótkookresowa wymian akademicka*);
- 1 wyjazd w ramach wizyty przygotowawczej do podpisania współpracy w ramach programu Erasmus.

Nauczyciele akademicki są na bieżąco informowani o możliwościach wyjazdów na uczelnie partnerskie w celu przeprowadzenia wykładów. Tworzone są także warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są

wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Działania te realizowane są przede wszystkim przez Biuro Współpracy z Zagranicą. Podejmowane były działania w celu zwiększenia skali internacjonalizacji Wydziału w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach współpracy międzynarodowej na stypendia zagraniczne wyjechało dwóch studentów. W wyniku przeprowadzonej oceny i analizy możliwości współpracy z uczelniami zagranicznymi została podpisana umowa o współpracy z uczelnią z Ukrainy i zaplanowano nawiązanie współpracy z kolejnymi uczelniami w ramach programu Erasmus. Dotychczasowa współpraca zagraniczna Filii w Tomaszowie Mazowieckim realizowana była przede wszystkim w ramach programów Erasmus dla Wydziału Leśnictwa z Uniwersytetem w Kownie (Litwa) oraz University of Eastern Finland. W ramach umowy na stypendium Erasmus w roku 2021/2022 wyjechało dwóch studentów do University of Eastern Finland. Została także podpisana umowa z Uzhhorodskim Narodowym Uniwersytetem (Uzhhorod, Ukraina). W ramach współpracy istnieje możliwość organizacji szkoły letniej. Ponadto w przyszłym roku akademickim planowane jest zaproszenie jako Visiting Professora wykładowcy zagranicznego.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzone na poziomie Uniwersytetu Łódzkiego i jego Filii w Tomaszowie Mazowieckim działania pozwalają na generalną konstatację, iż stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na ocenianym kierunku zarządzanie - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Uniwersytet Łódzki utrzymuje współpracę ze 185 uczelniami zagranicznymi. Uczestniczy także w programie Erasmus+ oraz stwarza warunki do wyjazdów zagranicznych dla studentów i nauczycieli akademickich, w tym warunki do mobilności wirtualnej. Umiędzynarodowienie kształcenia odbywa się głównie poprzez uczestnictwo nauczycieli akademickich w międzynarodowych konferencjach, projektach oraz wykładach prowadzonych przez nauczycieli z zagranicy.

W Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku zarządzanie, a ich wyniki są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Diagnozie i ocenie podlega zakres i zasięg współpracy z partnerami, udział wykładowców zagranicznych w kształceniu oraz skala mobilności zagranicznej studentów i pracowników.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Podniesienie skuteczności działań w obszarze internacjonalizacji kształcenia w odniesieniu do studentów kierunku zarządzanie wyjeżdżających do uczelni partnerskich. Warto również systematycznie zwiększać dostępność informacji dotyczących możliwości wyjazdów w ramach programów międzynarodowej mobilności na stronie Filii w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia w kompleksowy sposób zapewnia studentom wsparcie w trakcie trwania całego procesu nauczania na kierunku zarządzanie. Wsparcie ma charakter stały oraz systematyczny. Dostosowane jest do różnych grup studentów niezależnie od toku nauczania, czy też potrzeb społecznych (np. potrzeb studentów z niepełnosprawnościami). Wraz z rozpoczęciem studiów przez studentów, Uczelnia powołuje opiekuna roku, będącego, przez cały tok nauczania osobą kontaktową pomiędzy studentami, wykładowcami i pracownikami Uczelni w zakresie informacyjnym oraz jako jednostka rozwiązująca sytuacje sporne pomiędzy ww. jednostkami. Uczelnia również oferuje warsztat radzenia sobie ze stresem na samym początku I roku akademickiego pt. „Studiuje nie stresuję...”. Dodatkowo na każdym roku studiów powoływany jest starosta, będący osobą wspierającą studentów w sprawach bieżących oraz przekazującą studentom informacje związane z Uczelnią i ich tokiem studiów.

Potrzeby studentów są rozpoznawane w trakcie rozmów z nauczycielami akademickimi, Prodziekanem ds. Dydaktycznych oraz administracją. Są również przekazywane za pośrednictwem ankiet ewaluacyjnych udostępnianych studentom wszystkich kierunków, w tym studentom kierunku zarządzanie, po zakończonym semestrze. Studenci chwalą sobie współpracę z opiekunami roku, kadrą dydaktyczną oraz podkreślają indywidualny charakter rozpatrywania spraw z uwagi na małą liczbę studentów na kierunku zarządzanie.

Wydział Filia w Tomaszowie Mazowieckim UŁ oferuje studentom wsparcie w zakresie działalności zawodowej oraz wchodzenia na rynek pracy. Przejawia się to poprzez udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w realizacji części zajęć dydaktycznych oraz skuteczne działanie Biura Karier. Wsparcie uwzględnia pomoc w przygotowaniu studentów do prowadzenia działalności zawodowej w ramach obszaru kształcenia - zarządzania. Studenci będący na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA potwierdzili wsparcie Uczelni w zakresie wsparcia w znalezieniu praktyk. Studenci mogą otrzymać wsparcie merytoryczne poprzez indywidualne konsultacje w ramach obowiązującego planu konsultacji udostępnianego na platformach uczelnianych (np. strona internetowa, aplikacja mobilna) lub po bezpośrednim kontakcie z prowadzącym zajęcia. Ponadto studenci mają możliwość komunikacji z nauczycielami akademickimi poprzez pocztę elektroniczną, platformy internetowe oraz MS Teams, a także za pośrednictwem grup zajęciowych na portalach społecznościowych.

Studentom udzielane jest wsparcie w zakresie wykorzystania narzędzi kształcenia na odległość jak platforma MS Teams poprzez pisemne poradniki instruktarzowe i instrukcje znajdujące się na stronach internetowych Uczelni. Dodatkowo na Uczelni działa wyznaczona osoba do wsparcia technicznego,

mogąca wesprzeć studentów w razie ewentualnych problemów z obsługą platform bądź wsparcia w wypożyczeniu sprzętu komputerowego na zajęcia, gdyż Uczelnia również daje taką możliwość. W Uniwersytecie Łódzkim na Wydziale Filia w Tomaszowie Mazowieckim udziela studentom wsparcia materialnego poprzez stypendia socjalne. Studenci mogą ubiegać się o zwiększenie stypendium socjalnego w szczególnie trudnych sytuacjach (sieroty, pól sieroty, rodzinna opieka zastępcza itp.). Dla studentów z niepełnosprawnościami przeznaczona jest odrębna pula stypendialna, rozpatrzana na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności, natomiast dla studentów wybitnych stypendia rektora oraz stypendium Ministra Edukacji i Nauki. Student, który znalazł się w przejściowo trudnej sytuacji finansowej, może złożyć wniosek przez Wydziałową Komisję Stypendialno-Socjalną i po pozytywnym rozpatrzeniu otrzymać bezzwrotnie do 4000 zł. Na Uczelni studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, poprzez indywidualną organizację studiów. Forma ta może być elastycznie dopasowana w zależności od oceny sytuacji wnioskującego studenta. Uczelnia wspiera studentów i daje możliwość w uczestniczeniu w działalnościach artystycznych, sportowych, dydaktycznych oraz organizacjach studenckich, natomiast z uwagi na charakter studiów, liczba osób na kierunku zarządzanie angażująca się w aktywności pozauczelniane jest niewielka. Studenci potwierdzają możliwość organizacji wydarzeń oddolnych oraz tworzenia grup studenckich. Za przykład zostały podane pozytywnie rozpatrzone propozycje wyjazdów do zakładów produkcyjnych (np. Ceramiki Paradyż w Tomaszowie Mazowieckim) w celu nabrania doświadczenia związanego ze studiowanym kierunkiem. Studenci, którzy chcą złożyć skargę lub wniosek, mogą to uczynić indywidualnie do wybranej jednostki (Dziekanat lub Biuro Rektora) bezpośrednio lub pośrednio poprzez Opiekuna roku oraz Starostę roku. Studenci kierunku zarządzanie, Wydziału Filia w Tomaszowie Mazowieckim, zasiadają w gremiach uczelnianych jak np. Senat, Rada Programowa oraz Komisje Dyscyplinarne.

Studenci otrzymują wsparcie dostosowane do różnych potrzeb, które koordynowane jest przez Centrum Wsparcia i Dostępności. Również oprócz wsparcia edukacyjnego (dodatkowe materiały, zmiana formy egzaminu dostosowana do potrzeb), Uczelnia oferuje wsparcie psychologiczne, psychoterapeutyczne oraz szkolenia i zajęcia wspierające (również on-line). Osoby z niepełnosprawnością, mogą również otrzymać wsparcie wyznaczonego asystenta. W celu zlikwidowania bariery komunikacyjnej w kontaktach z osobami z niepełnosprawnością słuchową, którzy porozumiewają się Polskim Językiem Migowym (PJM), od dwóch lat działa w Uniwersytecie Łódzkim Tłumacz Migam.

Na Uczelni funkcjonuje od dnia 16.01.2025 Rada ds. Równego traktowania, w której skład wchodzi reprezentanci z każdego wydziału Uniwersytetu Łódzkiego, w tym Filii w Tomaszowie Mazowieckim. Zadaniem rady jest między innymi rozpoznawanie potrzeb społeczności akademickiej odnośnie działań prorównościowych i antydyskryminacyjnych, reagowanie i przeciwdziałanie niepożądanym zrachowaniom dyskryminacyjnym, współpraca z jednostkami zaangażowanymi politykę równościową.

Uczelnia udostępnia ankietę oceny jakości kształcenia, w której studenci mogą wyrazić swoją opinię na tematy związane z funkcjonowaniem jednostek administracyjnych, Biura Karier, Biblioteki czy też zgłosić uwagi do programu studiów lub funkcjonowania Uczelni. Dzięki ankietom i rozmowom ze studentami zostały wprowadzone zmiany takie jak: kursy z pisanie prac dyplomowych, pokój dla studentów, bądź zmiana formy prowadzenia zajęć. Prowadzone są również badania ankietowe dla absolwentów Uczelni, które pozwalają na ocenę przydatności zdobytej wiedzy i umiejętności w ich życiu zawodowym oraz oceniające Uczelnie w perspektywie osoby, która zakończyła pełny tok studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy. Uczelnia w swoich działaniach uwzględnia w szczególności zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów. Uczelnia wspiera studentów w obszarze przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w zakresie kierunku zarządzanie. Wydział Filia w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego zapewnia wsparcie dla studentów wybitnych oraz zapewnia pomoc oraz wsparcie w rozwiązywaniu spraw studenckich. Oferowane wsparcie jest dostosowane do potrzeb różnych grup społecznych, w tym studentów z niepełnosprawnością. Do potrzeb studentów podchodzi się indywidualnie, a system zgłaszania wniosków i skarg działa poprawnie. Na Uczelni występuje optymalny system badania i doskonalenia wsparcia studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja na temat studiów na kierunku zarządzanie Wydziału Filia w Tomaszowie Mazowieckim jest dostępna publicznie dla szerokiego grona interesariuszy. Informacje są aktualne, a odszukanie potrzebnych informacji nie sprawia trudności. Głównym źródłem informacji są strony internetowe: Uczelni oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Dodatkowo Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim posiada swoją stronę na platformach Facebook oraz Instagram, na których zamieszczane są najaktualniejsze informacje. Natomiast strona internetowa nie jest w pełni dostosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnością. Na stronie Uczelni istnieje możliwość skorzystania z dodatkowej wtyczki tłumacza migowego, publiczny dostęp do informacji nie uwzględnia jednej z największych grup osób z niepełnosprawnościami: osób niedowidzących. Rekomenduje się wprowadzenie na stronie Uczelni

podstawowych ułatwień dla osób z niepełnosprawnościami takich jak możliwość powiększenia czcionki tekstowej czy zmiana kontrastu obrazu.

Do strony Wydziału Filii UŁ istnieje możliwość dostępu na różnych platformach, zarówno stacjonarnych jak i mobilnych, korzystających z różnego rodzaju oprogramowania jak Windows, Android czy też IOS. Strona internetowa Uniwersytetu Łódzkiego dostępna jest wyłącznie w dwóch wersjach językowych: polskiej oraz angielskiej. Rekomenduje się dodanie możliwości przetłumaczenia strony internetowej Uczelni na dodatkowe języki międzynarodowe w celu zwiększenia dostępności. Uczelnia również posiada własną aplikację mobilną MyUniLodz, która zawiera informacje na temat plany zajęć, Dziekanatu i Centrum Obsługi Studenta, Praktyk, Podań, Parkingu oraz Biblioteki.

Na głównej stronie internetowej Uniwersytetu Łódzkiego dostępne są zakładki przenoszące użytkownika na odpowiednie podstrony takie jak: BIP, Rekrutacja, Struktura, Kontakt, Współpraca z otoczeniem, Oferta dydaktyczna, Zasady BHP oraz możliwość wybrania odpowiedniego wydziału w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji, w tym przypadku Wydziału Filia w Tomaszowie Mazowiecki. Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej znajdują się: Regulamin Studiów, Zasady i Tryb przyjmowania na studia, Podział roku akademickiego, Regulamin opłat, Świadczenia dla studentów, Programy studiów, Kryteria dyplomowania, czy też Oferty pracy na Uniwersytecie.

Na stronie znajdują się również wyszczególnione informacje na temat wsparcia finansowego, stypendiów oraz ogólnego wsparcia materialnego. Wszelkie wymagane informacje są aktualne i łatwo dostępne. Na stronie również znajdują się również informacje dotyczące konsultacji z wykładowcami Wydziału Filii Uniwersytetu Łódzkiego.

Ocena publicznego dostępu do informacji jest przeprowadzana regularnie, w ramach ankiet, w których studenci mogą ocenić informacje o organizacji studiów, informacje o wykładowcach zatrudnionych na Wydziale, pracy dziekanatu i bibliotek a także dostępność informacji o wydarzeniach uczelnianych i kołach studenckich. Zgodnie z informacją otrzymaną od Uczelni, na Wydziale Filia w Tomaszowie Mazowieckim podejmowane są działania doskonalące dotyczące dostępu do informacji publicznej, będące odpowiedzią na uwagi zgłaszane poprzez studentów i pracowników Uczelni w trakcie rozmów z władzami.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacje o Wydziale Filia w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego są kompleksowe, aktualne i zrozumiałe dla potencjalnych interesariuszy. Strona internetowa jest intuicyjna w kontekście korzystania i wyszukiwania informacji. Natomiast strona Uniwersytetu Łódzkiego nie jest dostosowana wystarczająco do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz brakuje większego wyboru tłumaczeń dla interesariuszy międzynarodowych. Strona pozwala użytkownikowi na bezproblemowe poruszanie się po zakładkach. Informacje są na bieżąco aktualizowane, a dodatkowym atutem Uczelni jest

odpowiednie wykorzystanie serwisów społecznościowych, będące rozszerzeniem informacji znajdujących się na stronie Uczelni. Dostęp do informacji podlega regularnym przeglądom, których wyniki wykorzystywane są do działań projakościowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie na stronie Uczelni podstawowych ułatwień dla osób z niepełnosprawnościami takich jak możliwość powiększenia czcionki tekstowej czy zmiana kontrastu obrazu.
2. Rekomenduje się rozszerzenie możliwości przetłumaczenia strony internetowej Uczelni na inne języki międzynarodowe niż wyłącznie angielski.

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uniwersytecie Łódzkim na Wydziale Filia w Tomaszowie Mazowieckim sposób sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkami studiów, w tym również na kierunku zarządzanie określa Polityka Jakości. Opiera się ona o Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz o rozporządzenia MNiSzW, a także wewnętrzne akty prawne obowiązujące w Uczelni, w tym Uchwały Senatu w sprawie funkcjonowania systemu jakości kształcenia oraz w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w UŁ oraz Zarządzenia Rektora, m.in. w sprawie określenia procedury tworzenia i modyfikowania programów studiów.

Uchwała Senatu w sprawie funkcjonowania systemu jakości kształcenia (Uchwała nr 28 z dnia 28 września 2020 r.) określa cele systemu, środki do ich osiągnięcia oraz reguluje funkcjonowanie Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (URdJK) - organu opiniotawczo-doradczego Rektora UŁ w zakresie dydaktyki i kształcenia. Członkiem Rady z Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim jest Prodziekan ds. Dydaktycznych. System Jakości Kształcenia w UŁ obejmuje m.in.: 1) monitorowanie standardów akademickich; 2) ocenę procesu nauczania; 3) ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych; 4) ocenę dostępności informacji na temat kształcenia; 5) ocenę mobilności studentów; 6) ocenę warunków socjalnych studentów; 7) gromadzenie opinii absolwentów o przebiegu studiów; 8) gromadzenie opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów.

Zgodnie ze Statutem UŁ Uczelnią kieruje Rektor, w tym sprawuje nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Istotne kompetencje w tym zakresie posiada Senat UŁ, w szczególności uchwała regulamin studiów, programy studiów, określa sposób potwierdzania efektów uczenia się oraz na podstawie przyjętej uchwały określa

funkcjonowanie systemu jakości kształcenia. Nadzór merytoryczny nad funkcjonowaniem systemu zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie sprawuje Prorektor ds. kształcenia, który przewodniczy Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Podmioty te odpowiadają za inicjowanie działań i organizację przedsięwzięć w tym zakresie, przeprowadzanie oceny skuteczności funkcjonowania wewnętrznego systemu jakości kształcenia w podstawowych jednostkach organizacyjnych Uczelni prowadzących działalność dydaktyczną i jednostkach wspierających proces dydaktyczny oraz przedstawianie propozycji i wniosków związanych z funkcjonowaniem systemu zapewnienia jakości studiów. Stąd do zadań URdsJK należy m.in.: opracowywanie procedur służących doskonaleniu jakości kształcenia, ustalanie harmonogramu prac na okres kilkuletni oraz na każdy rok akademicki, ocena działań podjętych w celu podnoszenia jakości kształcenia w Uczelni oraz sporządzanie okresowych raportów z działalności na rzecz jakości procesu kształcenia, w tym dotyczących efektów funkcjonowania systemu jakości kształcenia w UŁ dla Senatu UŁ oraz opiniowanie programów studiów na potrzeby Senatu UŁ.

Na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim powołano Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, do zadań której należy: „podejmowanie działań zapewniających stworzenie warunków do wdrożenia działań podnoszących jakość kształcenia na kierunkach prowadzonych w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim; opracowanie jednolitych procedur służących zarządzaniu jakością kształcenia; ocena i kontrola form działania w celu podnoszenia jakości kształcenia; opiniowanie programów kształcenia; wdrażanie zaleceń URdsJK; przegląd aktów prawa pod kątem przepisów regulujących system jakości kształcenia; przygotowywanie rocznych Raportów dotyczący efektów funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia na Wydziale”.

Wydziałowy system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje w oparciu o dwa dokumenty: Polityka Zarządzania Jakością Kształcenia oraz Matryca Wdrażania Polityki Zarządzania Jakością Kształcenia na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim.

W pracach nad doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku zarządzanie uczestniczy Rada Programowa kierunku, składająca się z trzech nauczycieli akademickich i której przewodniczy Prodziekan ds. Dydaktycznych. Nadzór merytoryczny nad programem studiów obejmuje przede wszystkim przegląd i modyfikację celów kształcenia, analizę programu studiów pod względem realizacji zakładanych efektów uczenia się, weryfikacji systemu punktów ECTS oraz monitorowania kwalifikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia.

Na Wydziale proces projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów ma charakter wieloetapowy i uwzględnia wszystkie zasady projektowania programów studiów przyjęte w Uniwersytecie Łódzkim.

W Uniwersytecie Łódzkim przygotowanie programów i planów studiów jest regulowane na poziomie ogólnouczelnianym, poprzez uchwały Senatu (tj. Uchwała nr 265 Senatu UŁ z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w Uniwersytecie Łódzkim.) oraz zarządzenia rektora (Zarządzenie nr 64 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10.02.2022 r. w sprawie opisu przedmiotów w Uniwersytecie Łódzkim (sylabus) oraz weryfikacji efektów uczenia się i zadań koordynatora przedmiotu). W niewielkim zakresie regulacje te podejmowane są na poziomie Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim i dotyczą procedury weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się (Uchwała Rady Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 24 kwietnia 2023 r. nr 54/2023) oraz zawartości sylabusów i ich weryfikacji (Uchwała Rady Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 26 czerwca 2023 r. nr 68/2023, Uchwała

Rady Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 22 maja 2023 r. nr 59/2023). W ramach obowiązujących procedur programy studiów są opiniowane przez Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowe Rady Samorządu Studenckiego oraz Rady Wydziałów. W przypadku programów studiów realizowanych w Filii w Tomaszowie Mazowiecki, to jej organa stanowią stosowny odpowiednik jednostek uprawnionych do opiniowania programów kierunku. Ostateczna decyzję w sprawie zatwierdzenia programu studiów podejmuje Senat Uniwersytetu Łódzkiego.

Prace nad udoskonalaniem programu studiów są stałe i mają na celu dostosowanie do oczekiwań interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Propozycje dotyczące programu studiów pochodzą od studentów (m.in. w ramach ankiet, spotkań z opiekunami roku), nauczycieli akademickich, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym członków Rady Biznesu. Przykładami mogą być:

- na wnioski studentów: dostosowanie treści kształcenia w ramach zajęć *matematyka* do poszczególnych specjalności; zmiana metod weryfikacji efektów uczenia się w ramach zajęć *statystyka* na zaliczenie w formie pracy projektowej;
- na wnioski Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia: uaktualnienie pytań na egzamin dyplomowy na kierunku zarządzanie (dokonany przez Radę Programową kierunku); zmiana systemu przypisywania punktów ECTS; dostosowanie opisu form i typów zajęć do zmienionych liczebności godzin oraz proporcji dla komponentów: zajęcia, praca bieżąca studenta i przygotowanie do zaliczenia.

Interesującymi działaniami są zorganizowane na Wydziale warsztaty prowadzone w formule Design Thinking, podczas których studenci mogli ocenić realizowane na kierunku zajęcia pod kątem ich przydatności w praktyce zawodowej. Ponadto pracownicy Katedry Badań Regionalnych spotykają się przynajmniej raz w miesiącu na zebraniach, które są platformą do wymiany myśli dotyczących programu studiów, prowadzonych zajęć, sposobu rozwiązywania występujących problemów oraz samodoskonalenia się.

W projektowaniu i realizacji programu studiów na kierunku zarządzanie uwzględniona jest współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość. Wszyscy pracownicy mają umiejętności prowadzenia zajęć na odległość przy wykorzystaniu nowoczesnych technik. Odbывают też liczne szkolenia oferowane przez Centrum Doskonałości Dydaktycznej UŁ, w ramach sieci UNIC oraz przez specjalistyczne podmioty zewnętrzne. Na zajęciach studenci korzystają z ogólnodostępnego oprogramowania bądź z programów licencjonowanych.

Innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej są uwzględnione w projektowaniu programu studiów. Przykładami są: wykorzystanie Chatu GPT oraz Copilota do zajęć z *języka angielskiego*; prowadzenie zajęć z *zarządzania projektami* na platformie MIRO; wykorzystywanie metod heurystycznych np. metody sześciu kapeluszy de Bono do analizy wybranych problemów; tworzenie mapy graficznej sieci logistycznej w ramach zajęć *zarządzanie łańcuchem dostaw*; gamifikacja – gra zaliczeniowa oparta na teście jednokrotnego wyboru; gra edukacyjna (role play game) m.in. do przedstawienia problemu etycznego i dyskusji nad sposobami jego rozwiązania z zajęć *elementy prawa*.

Każdy student i pracownik posiadają dostęp do pakietu Ms Office 365 (z możliwością instalacji na prywatnych urządzeniach). Komunikacja między studentami a wykładowcami odbywa się m.in. z wykorzystaniem uczelnianego konta e-mail. MsTeams jest również narzędziem wspierającym

realizację zajęć dydaktycznych, np. służy jako platforma, na której umieszczane są materiały edukacyjne, jest cyfrową przestrzenią do rozmów, czatów czy bieżącej komunikacji m.in. w trakcie konsultacji, które odbywają się zarówno w formie zdalnej, jak i stacjonarnej.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zasady rekrutacji określa na każdy rok akademicki odpowiednia Uchwała Senatu Uniwersytetu Łódzkiego w sprawie zasad przyjęć na pierwszy rok studiów w UŁ wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji.

Na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim w celu doskonalenia jakości kształcenia prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów ocenianego kierunku. Przegląd programu studiów należy realizuje WKds.JK i obejmuje analizę: wykazu ocen z zaliczeń i egzaminów z poszczególnych zajęć/modułów, wskaźników zdawalności w pierwszym terminie, wyników hospitacji zajęć dydaktycznych, wyników hospitacji praktyk zawodowych, opinii interesariuszy zewnętrznych, wyników ogólnouczeniowych badań: ankietyzacja jakości zajęć dydaktycznych w zakresie oceny form i metod nauczania, badanie losów zawodowych absolwentów, wyniki badań ankietowych dotyczących oceny praktyki zawodowej.

Zasady weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się w ramach poszczególnych zajęć wprowadziła Uchwała Rady Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 24 kwietnia 2023 r. nr 54/2023 w sprawie: Procedury weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się na Wydziale Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć/modułu określone są przez koordynatora zajęć/modułu, odpowiedzialnego za przygotowanie sylabusu oraz nauczycieli akademickich prowadzących poszczególne formy zajęć, a dla praktyk zawodowych określone są w regulaminie praktyk zawodowych kierunku zarządzanie. Natomiast monitorowanie i bieżąca weryfikacja zakładanych efektów uczenia się należą do obowiązków wszystkich prowadzących zajęcia dydaktyczne. Koordynator zajęć/modułu na podstawie informacji pozyskanych od prowadzących zajęcia wypełnia Ankietę koordynatora dotyczącą weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się. Wyniki i wnioski z ankiet są przekazywane Radzie Programowej kierunku oraz służą doskonaleniu programu studiów, np. wprowadzeniu nowych zajęć, likwidacji zajęć, zmiany sekwencji zajęć, zmiany formy prowadzonych zajęć, zmiany liczby godzin zajęć, zmiany metod weryfikacji efektów uczenia się.

W skład systemu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się wchodzi: oceny końcowe wystawiane z poszczególnych zajęć/modułów, obliczone zgodnie z zasadami przyjętymi w Regulaminie Studiów UŁ, oceny z praktyk zawodowych, wystawiane zgodnie z zasadami przyjętymi w regulaminie praktyk zawodowych. Uzyskanie oceny pozytywnej z zajęć/modułu oraz praktyki zawodowej wymaga osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny niedostatecznej stanowi o tym, że efekty uczenia się nie zostały osiągnięte. Ocena końcowa ze studiów, zgodnie z Regulaminem Studiów UŁ jest wskaźnikiem stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla kierunków Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim.

W celu doskonalenia jakości kształcenia pracownicy biorą udział w szkoleniach dotyczących formułowania przedmiotowych efektów uczenia się, opracowywania sylabusów, ze szczególnym uwzględnieniem metod weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się oraz przypisania punktów ECTS, monitorowania jakości prac dyplomowych i procesu dyplomowania, praktyk zawodowych.

Mimo prowadzonej na Wydziale systematycznej oceny programu studiów (co potwierdzają sprawozdania z funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia) nie stwierdzono nieprawidłowości ujętych w Kryteriach 2 i 3.

Do monitorowania oraz systematycznego przeglądu treści kształcenia i bieżącego modyfikowania programu studiów wykorzystywane są różne źródła informacji i narzędzia, tj.: ankiety studenckie oceniające zajęcia dydaktyczne po każdym semestrze, ankiety karier absolwentów, protokoły hospitacji zajęć, analiza sylabusów, dyskusje podczas posiedzeń Rady Programowej kierunku zarządzanie, spotkania ze studentami i interesariuszami zewnętrznymi, szkolenia dydaktyczne, poświęcone aktualnym problemom teoretyczno-metodologicznym.

Ważnym elementem oceny i weryfikacji jakości kształcenia są cykliczne hospitacje zajęć (zgodnie z Zarządzeniem nr 11/21 z dnia 12.09.2021 r. w sprawie: wprowadzenia procedury hospitacji zajęć dydaktycznych realizowanych na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim), umożliwiające monitorowanie postępów młodych pracowników prowadzących zajęcia (w tym praktyków) oraz doskonalenie i unowocześnianie metod dydaktycznych przez doświadczonych dydaktyków. Ocena obejmuje: dobór i wykorzystanie środków dydaktycznych oraz formy pracy studentów, merytoryczne przygotowanie prowadzącego do zajęć (w tym jasnego precyzowania tematyki i celu zajęć, konsekwencji w jego realizacji, właściwego podsumowania zajęć), terminowości i punktualności prowadzenia zajęć, kreatywności i mobilizowania studentów do aktywnego udziału w zajęciach.

Na Wydziale realizowany jest także monitoring jakości kształcenia w zakresie dydaktyki i warunków studiowania, w szczególności poprzez nadzorowanie systemu ankiet studenckich i hospitacji zajęć. Pracownicy Wydziału przeprowadzają ankiety wśród studentów, promują i zachęcają do ich wypełniania, wskazując ich wagę i znaczenie dla doskonalenia procesu kształcenia. Ankiety studenckie obejmują oceny poszczególnych zajęć i ich prowadzących. Ankiety przeprowadzane i weryfikowane są w każdym roku akademickim.

Systematyczna ocena programu studiów opiera się o miarodajne dane pozyskane m.in. w wyniku przeprowadzanych ankiet (wśród studentów i absolwentów) i hospitacji. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów realizowana jest poprzez: oceny prac etapowych, w tym zaliczeniowych i egzaminacyjnych, weryfikacji efektów uczenia się, ocenę procesu dyplomowania, rynek pracy. Wnioski z ankiet są uwzględniane podczas doskonalenia treści kształcenia.

Na doskonalenie i realizację programu studiów mają wpływ interesariusze wewnętrzni, m.in. nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na ocenianym kierunku, osoby uczestniczące w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, koordynatorzy przedmiotów, studenci. Dodatkowo program studiów i wszelkie w nim zmiany są opiniowane przez samorząd studencki. Na kształt i doskonalenie programu studiów wpływ mają również interesariusze zewnętrzni, tj. przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym członkowie Rady Biznesu i innych podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzni mają swój udział w procesie opiniowania programu studiów i jego realizacji prowadząc zajęcia dydaktyczne.

Studenci i nauczyciele akademicy mogą proponować zmiany w programie studiów obejmujące m.in. zmiany formy i liczby godzin zajęć, efektów uczenia się i treści przypisanych do zajęć oraz składać propozycje wprowadzenia do programu studiów nowych zajęć lub wycofania zajęć z programu studiów, zmian sekwencji i innych.

Opinie o potrzebach zmian w programie studiów, zwłaszcza w zakresie efektów uczenia się oraz dostosowania programu studiów do wymogów rynku pracy mogą składać reprezentanci pracodawców powiązanych z kierunkiem studiów. Jako przykłady można wskazać: wzmocnienia umiejętności miękkich, zwłaszcza umiejętności pracy zespołowej poprzez wprowadzenie zaliczeń o charakterze projektowym, np. *statystyka* – obecnie zaliczenie projektowe; *zarządzanie projektami* – projekty grupowe wymagające współpracy między studentami; rozwijanie umiejętności konstruowania wypowiedzi i argumentowania poprzez zmianę formy zaliczeń o elementy ustne, np. egzamin ustny z *analizy i interpretacji sprawozdań finansowych*; prezentacje projektów na zajęciach z *badaw marketingowych, komunikacji międzykulturowej*.

Jakość kształcenia poddawana jest cyklicznej ocenie. Przykładem wprowadzonych zmian była modyfikacja procedury monitorowania jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim. Wnioski z systematycznej oceny systemu jakości kształcenia i programu studiów na kierunku zarządzanie są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia, a sprawozdania z funkcjonowania systemu jakości corocznie przekazywane są do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i stanowią składową zbiorczego raportu.

Stwierdzone nieprawidłowości w kryteriach 2 i 3 i nie zidentyfikowane w ramach systemu zapewnienia jakości są podstawą do obniżenia oceny kryterium 10. Dopracowania zatem wymaga monitorowanie działań prowadzących do skutecznego działania systemu.

Uczelnia prowadzi monitoring wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonanych przez Polską Komisję Akredytacyjną na kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się podjęcie przez Uczelnię działań zapewniających odpowiedni nadzór merytoryczny nad kierunkiem zarządzanie, określenie w sposób przejrzysty kompetencji i zakresu odpowiedzialności tej osoby/zespołu osób, w tym kompetencji i zakresu odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku	Dnia 6 czerwca 2022 r. Rada Wydziału powołała Radę Programową dla kierunku zarządzanie, która zapewnia odpowiedni nadzór merytoryczny nad kierunkiem. W pierwszej kolejności w 2023 roku Rada Programowa przygotowała zmianę programu studiów wraz ze zmianą kalkulatora punktów ECTS zgodnie z rekomendacjami PKA. Działania Rady są dokumentowane w sprawozdaniach.	zalecenie zrealizowane

		Wyodrębniono zakres obowiązków Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Programowej.	
2.	Zaleca się podjęcie przez Uczelnię działań gwarantujących właściwą realizację zadań przypisanych Komisji ds. Jakości Kształcenia.	Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia kontroluje corocznie działania projakościowe analizując roczne raporty dotyczące efektów funkcjonowania systemu jakości kształcenia na wydziałach UŁ, które są przygotowywane i dokumentowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (Raporty są umieszczone na stronie Wydziału).	zalecenie zrealizowane
3.	Zaleca się włączenie studentów oraz pracodawców w systematyczną ocenę programu studiów także w warunkach ich nieobecności na Uczelni spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania.	Samorząd studencki każdorazowo otrzymuje do zaopiniowania program studiów. Ponadto studenci dokonują oceny zajęć pod kątem ich przydatności do rozwoju zawodowego z wykorzystaniem metody Design Thinking oraz w anonimowych ankietach (poprzez system USOS) dokonują oceny każdych zajęć, zarówno przy pomocy pytań zamkniętych, jak i poprzez pytania otwarte oraz komentarze. Kolejnym elementem włączania studentów w wewnętrzny system zapewniania jakości jest ankieta badająca opinię absolwenta o jakości kształcenia i przydatności studiów na rynku pracy (do której wypełnienia zachęca się absolwenta po zakończeniu egzaminu licencjackiego). Członkowie Rady Biznesu każdorazowo opiniują program studiów przed przedstawieniem jego ostatecznej wersji Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Włączenie w proces dydaktyczny specjalistów z praktyki gospodarczej, którzy mają doświadczenie w prowadzeniu działalności gospodarczej i włączanie ich do dyskusji nad treściami zajęć	zalecenie zrealizowane

		oraz efektami uczenia się, które powinni otrzymać studenci w trakcie studiów, by byli lepiej przygotowani do zmieniających się wymagań rynku pracy.	
4.	Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przeszłości.	1. Opracowano ankiety skierowane do studentów pierwszego roku studiów, oceniającą dostęp do informacji o kierunkach studiów na UŁ oraz doświadczenia z procesu rekrutacji. 2. Analiza wyników ankiety oceniającej zasoby materialne i infrastrukturę dydaktyczną, zasoby i pracę biblioteki wydziałowej oraz pracę dziekanatu – przedstawienie wniosków Dziekanowi Filii UŁ. 3. Analiza wyników ankiet studentów i absolwentów oceniających zajęcia prowadzone w Filii UŁ – przedstawienie zbiorczych wniosków na Radzie Wydziału. 4. Opiniowanie i prace nad udoskonaleniem programów studiów na kierunku zarządzanie, w tym zmiany wzorcowego sylabusu oraz uaktualnienia treści sylabusów. 5. Przeprowadzono przegląd aktów prawnych pod kątem przepisów regulujących system jakości kształcenia. 6. Opracowano ankiety dla studentów Filii na temat dostępności, zrozumiałości i użyteczności strony Wydziału Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Multiportalu UŁ, szczególnie w zakresie dokumentów dotyczących jakości kształcenia oraz programu studiów. 7. Przegląd pytań na egzamin dyplomowy i rekomendacja, by Rada Programowa kierunku zarządzanie dokonała ich uaktualnienia. 8. Analiza raportu z hospitacji w Katedrze Badań Regionalnych.	zalecenie zrealizowane

		9. Analiza wniosków z monitorowania jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim i ich prezentacja na Radzie Wydziału. 10. Opracowanie instrukcji wypełniania załącznika nr 2 dotyczącego monitorowania jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim. 11. Przygotowanie zmian kalkulatora ECTS na Wydziale Filia UŁ i przeprowadzenie procedury uczelnianej. Nowy Kalkulator ECTS obowiązuje od 11 lutego 2025 r. 12. Analiza struktury ocen na Wydziale oraz stopnia zdawalności w pierwszym terminie. 13. Analiza wniosków ze spotkania z otoczeniem zewnętrznym „Zetki na rynku pracy”, które pozwoliło na poznanie opinii członków Rady Biznesu na temat oczekiwań pracodawców wobec kształcenia na kierunku zarządzanie.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia posiada kompleksowy wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia oraz jego wykształconą strukturę organizacyjną. Zapewniony jest nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem zarządzanie, w sposób umożliwiający sprawne zarządzanie kierunkiem, określone są osoby odpowiedzialne za zapewnienie i doskonalenie programu studiów. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane są w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury, które zostały określone w wytycznych do tworzenia studiów oraz projektowania i modyfikacji programów studiów. Dokonywany jest regularny przegląd programu studiów uwzględniający głównie walidację efektów uczenia się, jak również ocenę poprawności doboru metod sprawdzania i oceniania zakładanych efektów uczenia. W ocenie programu studiów i jego realizacji

biorą udział nauczyciele akademicy, studenci oraz interesariusze zewnętrzni poprzez swoich reprezentantów. Wyniki ocen programu studiów są wykorzystywane w jego doskonaleniu.

Ograniczona skuteczność procedur w ramach systemu zapewnienia jakości, a w konsekwencji stwierdzone nieprawidłowości w kryteriach 2 i 3 są podstawą do obniżenia oceny kryterium 10. Dopracowania wymaga zatem monitorowanie działań prowadzących do skutecznego działania systemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Wewnętrzne inicjatywy samodoskonalące – kursy dla pracowników prowadzone przez wybranego pracownika Wydziału.
2. Warsztaty pracowników akademickich z przedstawicielami Rady Biznesu na temat oczekiwań pracodawców wobec absolwentów uczelni wyższych („Zetki na rynku pracy”).
3. Warsztaty ze studentami III roku w formule *Design Thinking* (ocena zajęć pod kątem ich przydatności do rozwoju zawodowego).

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uzyskanie szerszego zakresu informacji dotyczących procesu kształcenia od studentów i absolwentów, poprzez zwiększenie poziomu zwrotności ankiet.

Zalecenia

1. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań w zakresie realizacji celów i funkcji wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, aby zapobiegać w przyszłości powstaniu zdiagnozowanych nieprawidłowości w ramach programu studiów, weryfikacji efektów uczenia się na kierunku zarządzanie (kryteria 2 i 3).